

Utvalg: **Kommunestyre**
Møtested: Menighetssenteret
Dato: 15.09.2016
Tidspunkt: 10:00

Eventuelt forfall må meldes Servicekontoret snarest på tlf. 75 68 20 00. Vararepresentanter møter etter nærmere beskjed.

Saksliste

Utvalgs- saksnr	Innhold	Vedlegg	Arkivsaksnr
	Saker til behandling		
PS 77/16	Referater og orienteringer - kommunestyret 15.09.16	1-2	2016/162
PS 78/16	Egengodkjenning trafikksikkerhetsplanen 2016-2020	Eget hefte	2015/901
PS 79/16	Høring, Regional Transportplan Nordland 2018-2029, strategisk del	Eget hefte	2014/320
PS 80/16	Salten Strategier 2016-2020	3-13	2016/532
PS 81/16	Bosetting av enslige mindreårige flyktninger (2016)		2016/111
PS 82/16	Tilstandsrapport for grunnskolen i Saltdal kommune for 2015	Eget hefte	2016/849
PS 83/16	Besparelse PPT og spesialpedagogikk		2016/130
PS 84/16	Utvidet åpning av gymsaler i helger og høytid		2016/158
PS 85/16	Investering i ny velferdsteknologisk driftsplatform	14-20	2016/459
PS 86/16	Brukerundersøkelse sykehjemmet	Eget hefte	2016/165
PS 87/16	Helhetlig risiko og sårbarhetsanalyse for Saltdal kommune	Eget hefte – unntatt fra off.	2016/900
PS 88/16	Delegert fullmakt til Saltdal kommunes kriseledelse		2016/900
PS 89/16	Forslag til ny kommunelov - Kommunens uttalelse	2 hefter	2013/218
PS 90/16	Klage på eiendomsskatt Gnr 17/22	21-22	2016/295
PS 91/16	Søknad om fritak av eiendomsskatt for naustgruppe i Saksenvik	23-27	2016/295
PS 92/16	Klage på eiendomsskatt for Stiftelsen RIBO på Gnr 20 og 19	28-30+ eget vedlegg ettersendes	2016/295

PS 93/16	Søknader om fritak og suppleringsvalg til overtakstnemnda for eiendomsskatt	31-33	2015/880
PS 94/16	Stortingsvalget og sametingsvalget 2017 - fastsetting av valgdag		2016/880

- Det blir gitt følgende orienteringer:
 - 1000-1020 Orientering om RKK
 - 1020 – Informasjon om fremtidige løsninger for polititjenesten i kommunen v/Robin Johnsen
- Det blir et ekstra formannskapsmøte i løpet av møtet, for å avgi innstilling til k.sak 92/16.
- I og med at vedlegget til sak om risiko- og sårbarhetsanalyse er unntatt fra offentlighet vil dette sendes ut til medlemmene/de varamedlemmer som møter enten pr. e-post eller i posten.

Rognan, 08.09.16

Rune Berg
Ordfører

Saksfremlegg

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Kommunestyre	77/16	15.09.2016

Sign.	Eksp. til:
-------	------------

Referater og orienteringer - kommunestyret 15.09.16

Foreliggende dokumenter:

- Brev fra UDI dat. 05.07.16 vedr. Informasjon om situasjon i asylmottakssystemet og mottaksberedskap 2016

Orienteringer:

- Orientering om RKK
- Informasjon om fremtidig løsninger for polititjenesten i kommunen

Rådmannens innstilling

Referatet og orienteringer tas til informasjon.

Saksfremlegg

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Formannskap	112/16	30.08.2016
Kommunestyre	78/16	15.09.2016

Sign.	Eksp. til:
-------	------------

Egengodkjenning trafikksikkerhetsplanen 2016-2020

Vedlegg

- 1 Innspill til trafikksikkerhetsplanen
- 2 Skriv
- 3 Innspill til Trafikksikkerhetsplan. Morten Bentsen.
- 4 Innspill trafikksikkerhetsplan: Eva Ruth Spørck.
- 5 Innspill Trafikksikkerhetsplan. Bjørnar Grønslett.
- 6 Innspill. Trafikksikkerhetsplan. Finn-Åge Berntsen
- 7 Innspill trafikksikkerhet. Maria Westerhout.
- 8 Innspill til trafikksikkerhetsplanen, gatebelysning Vikveien. Beboere Halsmoen(co/Jim Tovås).
- 9 Gatebelysning Vikveien, Saltdal
- 10 Innspill til trafikksikkerhetsplan. Vibeke Unosen.
- 11 FullSizeRender
- 12 Innspill. Håvard Alm.
- 13 20160519_203314
- 14 Innspill til trafikksikkerhetsplanen. Viggo Kristiansen.
- 15 20160519_210200
- 16 20160519_204703
- 17 20160519_204657
- 18 20160519_204509
- 19 Innspill til trafikksikkerhetsplanen: Anne-Marie Mindrum-Madsen.
- 20 IMG_2748
- 21 Innspill FAU-Røkland skole.
- 22 Bilder
- 23 Innspill Rune Kristiansen m. beboere Strandgata.
- 24 Innspill. Inga Etterlid. 21.06.16. 1s.
- 25 Innspill trafikksikkerhetsplan - Rognan barnehage

Foreliggende dokumenter:

Forslag til trafikksikkerhetsplan 2016-2020.

Trafikksikkerhetsplan 2012-2015

Veileder for trafikksikker kommune

Referat møte Trafikksikkerhetsplan

Sakens bakgrunn

Saltdal formannskap reviderer gjeldende Trafikksikkerhetsplan 2011-2015. Planen revideres fullstendig. Saltdal formannskap vedtok 13.10.2015 følgende organisering i sak 136/15:

Det opprettes egen arbeidsgruppe for utarbeidelse ny trafikksikkerhetsplan for å oppfylle kravene til Trafikksikker kommune.

Det oppnevnes representanter fra følgende enheter perioden 2015 - 2019:

1. *Plan og utvikling (sekretærrolle og samordning).*
2. *Helse og omsorg*
3. *Oppvekst og kultur*
4. *Teknisk og drift*

Arbeidsgruppa kan utvides ved behov.

For å få utbetalt tilskudd for fysiske tiltak eller planlegging (reguleringsplan/byggeplan) skal det foreligge godkjent Trafikksikkerhetsplan for søknadsåret (2016) når Nordland fylkes trafikksikkerhetsutvalg behandler søknader. Trafikksikkerhetsplanen basert på de statlige føringene for oppfølging av trafikksikkerhet og utarbeidet etter mal fra Trafikksikker kommune-konseptet.

Saltdal kommune skrev avtale med Nordland fylkeskommune v/trafikksikkerhetsutvalget (NFTU) i samarbeid med Trygg Trafikk 11.08.2016. Oppfølging av alle sektorene i Saltdal kommune (fra Helsestasjon til ungdomsskoletrinn) blir da en del av trafikksikkerhetsarbeidet fremover (se vedlagt veileder). Saltdal kommune tar sikte på å bli Trafikksikker kommune i alle berørte sektorer innen august 2017 som er omtalt i Trafikksikker kommune-konseptet.

Fysiske tiltak til trafikksikkerhetsarbeidet er oppsummert i denne planen og trafikksikkerhetsplanen er utarbeidet etter mal fra Trafikksikker kommune konseptet.

Oppstart av trafikksikkerhetsarbeidet har vært annonsert i en avis og det er sendt ut SMS ra Rognan barneskole. Det har også vært nyhetssak på kommunens hjemmeside. Det har vært to møter i arbeidsutvalget. Deltakere i arbeidsgruppen har også hatt eget møte med «Trygg Trafikk» i forbindelse med Trafikksikker-kommune konseptet. I tillegg har «Trygg Trafikk» vært til stede ved vurdering av innspill til fysiske tiltak i planen.

Arbeidsgruppa har gjennomgått de innspill, samt gjort egne vurderinger omkring trafikksikkerhet og tiltak som anses som nødvendig. Kommentarer til innspill er utarbeidet som eget vedlegg.

Det er lagt ærlig vekt på særlig vekt på å utvikle trygge, sikre og attraktive skoleveger i 2 km radius rundt skoler.

Det er viktig å ha med seg at den fysiske handlingsdelen rulleres hvert år og at det da vil komme inn nye innspill til planen.

Vurdering

Det prioriteres Trygg Skoleveg i en radius på 2 km radius rundt skoler. I Saltdal kommune anser en at adkomst til skolene er godt ivaretatt. Det ferdigstilles g/s veg langsmed Jernbanegata, likevel er det enkelte punkter som kan forbedres langs skolevegen. Eksempelvis gjelder dette ytterligere tiltak i Jernbanegata og andre mindre fysiske tiltak.

Det er allerede søkt om planleggingsmidler fra NFK sine trafiksikkerhetsmidler for fysiske tiltak for prioritert tiltak «Reguleringsplan Dalveien/Høgbakkveien». Dersom det gis støtte må kommunal egenandel tas fra det ordinære budsjettet for 2016 slik at planleggingen kan starte dette året. Dersom tiltaket skal kunne gjennomføres 2017 må det foreligge detaljert reguleringsplan med byggeplaner før 1. juni. Kommunal egenandel må da være på plass. Normalt har dette latt seg løse ved at kommunen ved behandling av budsjettet har fått egenandelen vedtatt.

Administrasjonen har ikke rukket å søke på planleggingsmidler for kryss Jernbanegata/Parkveien. Dette må også løses innenfor ordinært budsjett 2016.

Arbeidsgruppa har gjennomgått innspill til planen, samt gjort egne vurderinger omkring tiltak (barneskole, ungdomsskole, helse, barnehage, drift). Det ble konkludert med følgende prioriteringer langs kommunale vegger:

Navn	Beskrivelse	Kostnad/ ansvar	Vurdering
Reguleringsplan g/s veg Dalvegen – Høgbakkveien. 2016. Kommunal veg	Utarbeidelse av detaljert reguleringsplan på kortere strekning ca. 140 meter. Reguleringsplanen utarbeides så detaljert at tegningene skal kunne benytte som anbudsgrunnlag.	Kr. 250.000,- PLUT	Skoleveg opp Høgbakkveien til bebyggelse fra Høyarfall og Bakken, samt mottak og Videregående skole. Smal g/s veg munner ut i kommunal veg og skaper trafikkfare spesielt vinterstid. Prioritert 2016. Søknad levert.
Byggeplan utbedring vegkryss Spar/Kranehuset/ Parkveien/Jernbanegata. 2016 Kommunal veg	Uoversiktlig kryss, høge trær, syklende kommer ut i kjørebane på grunn av hindringer i vegbanen. Har vært påkjørsel av fotgjenger. Avtale med grunneier må foreligge. Det utarbeides byggeplan for utbedring av krysset.	Kr. 100.000,- PLUT	G/s veg mye benyttet som skoleveg og som adkomst til Rognan sentrum. Prioritert løsninger for kryss.

<p>Utbygging g/s veg Dalvegen – Høgbakkveien. 2017.</p> <p>Kommunal veg</p>	<p>Oppfølging av vedtatt reguleringsplan. Byggestart.</p>	<p>Kr. 1.300.000,-</p> <p>PLUT</p>	<p>Oppfølging prioritert tiltak.</p>
<p>Utbedring vegkryss Spar/Kranehuset/ Parkveien/Jernbanegata. 2018</p> <p>Kommunal veg</p>	<p>Oppfølging byggeplan. Utbedring av kryss Spar/Kraneparken.</p>		<p>Oppfølging byggeplan 2017.</p>
<p>Utbedret belysning Høgbakkveien og Skolevegen. 2019</p> <p>Kommunal veg</p>	<p>Utbedring av manglende og dårlig belysning på kjøreveg på ca. 1 km. strekning. Vurdere valg av armaturekke og belysningsstyrke (ensidig/tosidig)</p>	<p>Teknisk drift</p>	<p>Mye brukt skoleveg og generelt gående og syklende til Rognan.</p>
<p>Utbedre gang-/sykkelveg fra vegkryss Spar/Kranehuset 2020</p> <p>Kommunal veg</p>	<p>Totalreovering av gang og sykkelvegen.</p>	<p>Kr. 1.000.000,-</p> <p>PLUT</p>	<p>G/s veg mye benyttet som skoleveg og som adkomst til Rognan sentrum. Holder lav standard.</p>
<p>Utbedring siktzone (kryss) Pynten/Skogveien.</p>	<p>Nivå på tilstøtende boligtomt er vesentlig høyere en vegbanen. Dette gir dårlig sikt.</p>		<p>Må vurderes og planlegges for videre i planen.</p>
<p>Nedsatte fartsgrenser Rognan.</p> <p>Kommunal veg</p> <p>Vurderes videre i planperioden</p>	<p>Vurdere nedsatte fartsgrenser på deler av Kirkegata og Jernbanegata. I dag 50 km/t.</p>	<p>PLUT</p>	<p>Flere fotgjengerfelt skolebarn krysser kjørebane. Selv om det de fleste steder er separate gangveger og merkede gangfelt kan redusere fare for ulykker. Egen sak fremmes for kommunestyret. Før fartsgrenser settes ned bør det gjennomføres fartsmålinger og vurdering av andre fartsdempende tiltak dersom det er behov.</p>

			Forskning viser at nedsatt fart fra 40 km/t til 30 vil en redusere hastigheten med 3 km/t. Samarbeid med Statens vegvesen.
Vurdere skilting, gangfelt. Ch. D Kohmannsvei Vurderes videre i planperioden	Etter at Idrettsveien er stengt for gjennomkjøring til idrettsbanen er det mer trafikk gjennom bebyggelsen i Ch. D Kohmannsvei. Veggen har ikke fartsgrenser når en kjører inn fra Jernbanegata. Rydding av kratt ved g/s skilt og vurdering av gangfelt. Rydding er gjennomført.	PLUT	Oppføring av skilt.
Endret fartsgrense Strandgata/telegata. Kommunal veg Vurderes videre i planperioden	Foreslås endret fra 40 km/t til 30 km/t.		Forskning viser at nedsatt fartsgrenser reduserer hastigheten med ca. 3 km/t. Mest effektive og anbefalte tiltaket er fartsdumper.

Fylkeskommunale og Europaveier

Det er kommet flere innspill på tiltak langsmed Fylkesveg. Saltdal kommune har vært i kontakt med Statens vegvesen vedrørende flere innspill. Statens vegvesen har bla. befart:

- Mer lys strekningen Rognan – Halsmoen fylkesvei 515. Administrasjonen har også meldt fra om ønsket trafikkmålinger for hastighet gjennom Halsmoen.
- G/s veg fra Kaleido – Røklundssenteret

For øvrig ønsker Statens vegvesen fortløpende innspill fra kommunen og lokalbefolkning på trafikksikkerhet langsmed fylkeskommunale og Europaveg.

Rådmannens innstilling

Forslag til Trafikksikkerhetsplan for perioden 2016-2020 med prioritert liste godkjennes. Tiltak vurderes innarbeidet i økonomiplan 2017-2020.

Saksprotokoll i Formannskap - 30.08.2016

Behandling:

Finn-Obert Bentsen foreslo følgende endringer:

- Det innarbeides busslomme ved innkjørselen til Fredheimvn. (settes inn i tabellen)
- Det fremlegges i tillegg sak om evt. omregulering vedr. veien (Jernbanegt-Idrettsbanen) og parkeringsplass øst for grusbanen

Rådmannens innstilling med Finn-Obert Bentsens forslag ble enstemmig vedtatt.

Enstemmig innstilling:

Forslag til Trafikksikkerhetsplan for perioden 2016-2020 med prioritert liste godkjennes med følgende endringer:

- Det innarbeides busslomme ved innkjørselen til Fredheimvn. (settes inn i tabellen)
- Det fremlegges i tillegg sak om evt. omregulering vedr. veien (Jernbanegt-Idrettsbanen) og parkeringsplass øst for grusbanen

Tiltak vurderes innarbeidet i økonomiplan 2017-2020.

Saksfremlegg

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Formannskap	111/16	30.08.2016
Kommunestyre	79/16	15.09.2016

Sign.	Eksp. til: Nordland fylkeskommune
-------	--------------------------------------

Høring, Regional Transportplan Nordland 2018-2029, strategisk del

Foreliggende dokumenter:

- Høringsbrev datert 23.06.16 fra Nordland fylkeskommune
- Høringsutkast Regional Transportplan Nordland 2018-2029, strategisk del

Sakens bakgrunn

Nordland fylkeskommune har nå lagt forslag til «Regional Transportplan Nordland (RTP Nordland) 2018-2029 - strategisk del» ut til offentlig ettersyn og sendt dette på høring til kommuner, regionråd og andre høringsparter. Høringsdokumentet finnes på følgende link: https://innsyn.e-kommune.no/innsyn_nordland_politisk/wfdocument.aspx?journalpostid=2016064511&dokid=723708&versjon=1&variant=A&

Fylkesrådet har vært styringsgruppe for planarbeidet, og en administrativ prosjektgruppe med representanter fra Nordland fylkeskommune og Statens Vegvesen har hatt ansvar for framdriften i planprosessen og organisering av arbeidet. Møter med regionråd og kommuner ble gjennomført i november 2015, og referansegrupper har gitt innspill under planprosessen som i all hovedsak har pågått i perioden nov 2015 - juni 2016.

Fylkesrådet har vedtatt at strategidelen av RTP Nordland skal legges fram for fylkestinget i oktober 2016. Etter at strategidelen av RTP Nordland er vedtatt skal det gjennom en egen prosess utarbeides handlingsprogram der prinsipper og strategier konkretiseres og detaljeres i form av handlingsrettede prosjekt/resultatområder. Handlingsprogrammet skal vedtas i fylkestinget i juni 2017.

Høringen gjelder derfor nå kun strategidelen av planen, og det ønskes ikke innspill på enkeltprosjektnivå. Høringsfrist for å gi uttalelse til RTP Nordland strategisk del er 1. september.

Vurdering

Av høringsdokumentet går det fram RTP Nordland har flere funksjoner. Som mål- og strategidokument skal den først og fremst bidra med transportpolitiske linjer for fylket i form av premisser og bakgrunnsinformasjon for prioriteringer og valg som ligger i det etterfølgende og mer detaljerte handlingsprogrammet. RTP Nordland skal gjennom mål- og strategier gi føringer for et godt transportsystem i både byområder og i distriktene. Disse føringene påvirker også kommunenes og regionenes planlegging på transportområdet og nasjonale prosesser som nasjonal Transportplan (NTP). RTP Nordland revideres hvert fjerde år og koordineres med prosessen knyttet til NTP.

Det presiseres innledningsvis i planforslaget at selv om Nordland fylkeskommune har ansvaret for store deler av samferdselen som knytter fylket sammen er det betydelige deler av de samlede transportutfordringene fylkeskommunen ikke har et direkte ansvar for eller mulighet til å løse. For å lykkes med et samlet godt samferdselssystem er det derfor vesentlig med et godt samarbeid med sentrale myndigheter, Statens Vegvesen, Jernbaneverket, Kystverket, Avinor AS samt ulike operatører av transporttjenester.

Planforslaget er inndelt i følgende kapitler:

1. *Forord*
2. *Innledning og bakgrunn*
3. *Rammebetingelser og føringer*
 - Nasjonale og regionale føringer
4. *Utviklingstrekk i Nordland*
 - Demografi og trafikkutvikling
5. *Næringsliv*
 - Beskrivelse av næringslivsområder og status relatert til transport
6. *Regionforstørring*
7. *Kollektivplan for Nordland*
8. *Status infrastruktur og transport*
 - Vei, ferge, luftfart, farleder/havner/sjøtransport, jernbane, godsterminaler, persontransport, næringstransport, regionforstørring
9. *Vurderinger og innspill*
 - Fylkesveier/fylkesveifergesamband, kollektivtransport, næringstransporter, regionforstørring, sykling og gåing
10. *Visjon, mål og strategier*
 - Visjon
 - Mål og strategier innen fylkesveier/fergesamband, kollektivtransport, næringstransporter regionforstørring, sykling og gåing
11. *Handlingsprogrammet*
 - Kort info om videre prosess med utforming av handlingsprogram

Kapittel 1, 2 og 3 beskriver på en god måte behov for planen, dens funksjon og de viktigste premissgiverne for planleggingen. Kapittel 4 gir en oversikt over befolkningsutvikling og trafikkutvikling. I tillegg til å ha ansvaret for fylkesveiene kjøper Nordland fylkeskommune tjenester knyttet til buss, lokalbåter/hurtigbåter, fylkesveiferge og kystgodsruta. Trafikkutviklingen har i hovedsak vært stabil de siste tre årene.

Kapittel 5 gir en beskrivelse av de ulike næringslivsområdene og status for hvordan transporten av produkter foregår i dag. Samtlige næringer er store brukere av veitransport. For øvrig varierer behovet, for noen er sjøtransport viktigst (fangstnæringen), for andre er også jernbane av stor betydning (f.eks. havbruksnæringen).

Kapittel 6 beskriver begrepet regionforstørring. Dette defineres som «utvidelse og styrking av lokale arbeidsmarkeder og tjenestetilbud. Regionforstørring innebærer at de ulike regionene blir større, og måles vanligvis som økt pendling». Som utgangspunkt kan regionforstørring skje særlig gjennom tre hovedtiltak:

Investeringer:	- Bedre og kortere vei/jernbaneforbindelse
Kollektivtilbud:	- Tilrettelegging for pendling via jernbane der dette er mulig
	- Bedre tilrettelagte buss -, hurtigbåt og/eller fergeforbindelser

Kapittel 7 beskriver kort behov for en kollektivplan for Nordland, denne skal utarbeides som en del av RTP 2018-2029.

Rådmannen ser ingen grunn til å knytte kommentarer direkte til kapitlene 1-7, da disse er en grei og oversiktlig oppsummering av bakgrunn, fakta og behov.

Kapittel 8 omfatter en oversikt over status og utfordringer for infrastruktur og næringstransport i Nordland, der de ulike transportområdene er beskrevet. Nordland har totalt 1.226 km riks/europavei og 4.108 km fylkesveier. Nordland er fylket i Norge med flest km fylkesvei, og 48 % av de samlede fylkesveiene i Nord-Norge ligger i Nordland. I fylket er det videre 3.577 km kommunale veier og 6.810 km private veier.

Det er store utfordringer på det fylkeskommunale veinettet, etterslepet var i 2014 beregnet til ca. 8,6 milliarder kroner. Ca 20 % av samlet fylkesveilengde har ikke tillatt aksellast på 10 tonn. Grenseovergangene (riks/Europaveier) er også omtalt, der Rv 77 over Graddis er en av fire i Nordland. Det er svært gledelig at Tjernfjelltunnelen nå skal bygges, og dette vil føre til at betydningen og bruken av denne grenseovergangen vil øke i årene framover.

Jernbanen omtales under pkt. 8.5, der går det fram at Nordlands to banestrekninger (Nordlandsbanen og Ofotbanen) utgjør ca. 10 % av Norges jernbanenett. Jernbaneverket har antydnet et etterslep på ca. 3 milliarder på strekningen Trondheim-Bodø. Under pkt 8.7 persontransport er det fokus på de ulike former for kollektivtransport, samt sykling og gåing. Her burde det under punktet som omhandler tog være mer positiv fokus også på persontransport, og det bør tas inn en setning om Saltenpendelen.

Rådmannen anbefaler at kommunen i sin uttalelse foreslår en ny ordlyd under tog (punkt 8.7.1): *Nordlandsbanen og Ofotbanen er viktige transportårer for transport mellom Nord- og Sør-Norge, men begge har også stor betydning for persontransport. På Nordlandsbanen er lokal- og regiontog viktig for pendlere og annen persontransport mellom byene i Nordland. Spesielt Saltenpendelen på aksene Rognan - Bodø kan vise til en stor økning i antall reisende, og har over 100 000 reisende pr. år. Det er viktig å bidra til en snarlig etablering av nødvendig infrastruktur knyttet til denne banestrekningen (kryssingsspor og ERTMS) som vil gi grunnlag for ytterligere vekst.*

Kapittel 9 er en oppsummering av vurderinger og innspill gjennom planprosessen. Under pkt 9.5 på side 43 er sykling og gåing omtalt. Her er det i stor grad fokusert på at hovedsatsningen innenfor økt andel av syklende og gående må knyttes opp mot regional plan for by- og regionalpolitikk og styrking av regionsentrene. Selv om det er viktig å framheve satsingen på de større stedene mener rådmannen det er viktig å framheve at man også i andre tettsteder kan oppnå mye ved satsning på dette området. Rådmannen foreslår derfor at første avsnitt skrives noe om, samtidig med at forklaringen av prioriteringsprinsippet flyttes opp hit.

Rådmann foreslår at første avsnitt endres til: *Hovedsatsningene innenfor økt andel av syklende og gående må i Nordland i stor grad knyttes opp mot regional plan for by og regionsenterpolitikk. En stor del av innsatsen må legges til de ti byene som er definert i denne planen, men også andre tettsteder må inngå i en satsning på økt andel av syklende og gående. Ved planlegging av persontransport må prioriteringsprinsippet gjelde, dvs. at man tilrettelegger først for gående, så for syklende, for kollektivtransporten og for bil til sist.*

Ut over de to nevnte endringsforslagene ser ikke rådmann grunn til å foreslå innspill til kapitlene 8 – 9 i høringsdokumentet.

Kapittel 10 - visjon, mål og strategier

Forslag til visjon i planen er: «Samferdsel skal binde sammen Nordland, og Nordland med resten av verden, effektivt, bærekraftig og sikkert».

Videre er det med utgangspunkt i kapitlene 1-9 formulert hovedmålsettinger for å møte gapet mellom visjonen og dagens situasjon. Videre er det utformet delmål og overordnede strategier til hver enkelt hovedmålsetting.

For at det fylkeskommunale samferdselsnett skal fungere optimalt er man også avhengig av et velfungerende helhetlig samferdselssystem, der bl.a. riksveier, jernbane og flytilbud inngår. Som det er nevnt innledningsvis i høringsutkastet til strategisk plan er det derfor vesentlig at det er et godt samarbeid med sentrale myndigheter, Statens Vegvesen, Jernbaneverket, Kystverket, Avinor AS samt ulike operatører av transporttjenester. Nordland fylkeskommune og andre aktører i Nordland må gjennom dette bidra aktivt for å få en positiv utvikling i Nordland også innenfor disse transportetatenes ansvarsområder. Derfor foreslår rådmannen at dette tas inn som strategi under et par av delmålene. Særlig er det viktig å jobbe aktivt for utbedring av riksvegnett og utvikling av jernbanetilbudet.

Nedenfor er hovedmålsettingene innenfor de ulike transportformene listet opp, og med noen forslag til innspill fra Saltdal kommune:

10.2.1, Fylkesvei og fylkesveisamband

Hovedmålsetting: "Fylkesveinettet og fylkesveisambandene skal være sikre, effektive og forutsigbare."

Rådmannen foreslår ingen innspill til de foreslåtte hovedmål, delmål og strategier, men vil i tråd med det som er sagt tidligere påpeke at det er viktig at det fylkeskommunale veinettet sees i sammenheng med riksveinettet. Det foreslås tatt inn et punkt om dette under pkt. 10.2.3

10.2.2 - Kollektivtransport

Hovedmålsetting: «Kollektivtransport skal gjøres til førstevalget ved reiser i byer og regioner.»

Rådmannen har ingen kommentarer til foreslått hovedmål, delmål og strategier, men foreslår en ny strategi i tillegg under delmålet «Skape reisemuligheter og sikre gode korrespondanser»: *Arbeide aktivt overfor Jernbaneverket og bevilgende myndigheter for å få prioritert prosjekter på jernbanenettet i Nordland. Spesiell fokus på Salttenpendelen, med nye kryssingsspor og tidlig etablering av ERTMS.*

10.2.3 – Næringstransporter

Hovedmålsetting: "Styrke næringslivets konkurranseposisjon ved å sikre transportinfrastruktur og transportløsninger som bidrar til gode og bærekraftige regionale transport og til en reduksjon av næringslivets avstandsulemper."

Rådmannen har ingen kommentarer til foreslått hovedmål og delmål, men foreslår to endringer/tillegg under delmål «Øke forutsigbarhet og fleksibilitet langs vei og veisamband». Når tunnelen gjennom Tjernfjellet på Rv 77 nå skal bygges og stå ferdig i 2019 forventes næringstransporten over Rv 77/Rv 95 å øke betraktelig. Nytt tollsted ved Graddis sto ferdig utbygd i 2015. Denne grensepasseringen bør også bli døgnåpen.

Rådmannen foreslår at dette tas inn i teksten under første delmål, tredje kulepunkt (strategi). I tillegg foreslås et nytt kulepunkt (strategi) under samme delmål: *Arbeide aktivt overfor Statens Vegvesen og bevilgende myndigheter for å få prioritert prosjekter på riksveinettet i Nordland*

10.2.4 – Regionforstørring

Hovedmålsetting: «Utvikle og styrke bo- arbeidsmarkeds- og serviceregionene.»

For øvrig sies det i planen at strategiene til mål og delmål for Regionforstørring hentes fra strategier som ligger under hovedmål 1 «Fylkesveier og fylkesveisamband» og hovedmål 2 «Kollektivtransport».

Det er innlysende at en regionforstørring er helt avhengig av et godt utviklet samferdselsnett, og det må derfor under dette punktet være ekstra fokus på hvordan spesielt kollektivtilbudet kan gjøres enda bedre. Fylkeskommunen må i denne sammenheng i tillegg til utvikling av egne ansvarsområder (spesielt buss og lokalbåter/hurtigbåter) også jobbe aktivt for å påvirke Jernbaneverket og NSB slik at Saltenpendelen og øvrige regionale jernbanetilbud kan utvikles videre.

10.2.5 – Sykling og gåing

Hovedmålsetting: «Det skal være en dobling i andelen sykling og gåing i løpet av planperioden.»

Dette er et viktig satsningsområde, med betydelig potensial for både helsemessig og økonomisk gevinst for samfunnet. Derfor er det gledelig at det er økende fokus på dette. Det er viktig at det er gode støtteordninger for utbygging og tilrettelegging av slik infrastruktur. Samtidig er det viktig at planlegging og utvikling av denne sees i sammenheng med kollektivtilbud slik at dette kan kombineres på en god måte. Rådmannen foreslår at det settes opp en ny strategi (kulepunkt) under delmålet «det skal være enkelt og sikkert å bruke sykkel i alle fylkets byer og tettsteder»: *Tilrettelegging og anlegg for sykling og gåing skal samordnes med utvikling av kollektivtilbud*

Kapittel 11. Handlingsprogram

Etter at strategisk del av Regional Transportplan Nordland 2018-2029 er vedtatt skal det utarbeides handlingsprogram. Denne rulleringen av Regional Transportplan Nordland har som mål å sette samordning og helhet i alt transportarbeid i fokus. Med dette som bakgrunn vil det derfor bli utarbeidet kun ett handlingsprogram, som inneholder alle tema, fordelt i ulike kapitler. De fire kapitlene vil omhandle:

- Fylkesvei og fylkesveifergesamband
- Kollektivtransport
- Sykling og gåing
- Næringstransporter og godsknutepunkt

Det må være en forutsetning at Saltdal kommune blir samarbeidspart/høringspart i forbindelse med utarbeiding av handlingsprogrammet som knyttes til Transportplan Nordland 2018-2029. Kommunen må i dette arbeidet komme med konkrete innspill til tiltak innenfor de ulike programmene.

Rådmannens innstilling

Saltdal kommune slutter seg i hovedtrekkene til forslag til Regional Transportplan Nordland 2018-2029 -strategisk del, men foreslår følgende endringer/tillegg:

1. Under kollektivtransport (pkt. 8.7.1) foreslås under tog (side 37) en ny ordlyd:
Nordlandsbanen og Ofotbanen er viktige transportårer for transport mellom Nord- og Sør-Norge, men begge har også stor betydning for persontransport. På Nordlandsbanen er lokal- og regiontog viktig for pendlere og annen persontransport mellom byene i Nordland. Spesielt Saltenpendelen på aksene Rognan - Bodø kan vise til en stor økning i antall reisende, og har over 100 000 reisende pr. år. Det er viktig å bidra til en snarlig etablering av nødvendig infrastruktur knyttet til denne banestrekningen (kryssingsspor og ERTMS) som vil gi grunnlag for ytterligere vekst.
2. Første avsnitt under pkt 9.5 side 43 foreslås endret til: *Hovedsatsningene innenfor økt andel av syklende og gående må i Nordland i stor grad knyttes opp mot regional plan for by og regionsenterpolitikk. En stor del av innsatsen må legges til de ti byene som er definert i denne planen, men også andre tettsteder må inngå i en satsning på økt andel av syklende og gående. Ved planlegging av persontransport må prioriteringsprinsippet gjelde, dvs. at man tilrettelegger først for gående, så for syklende, for kollektivtransporten og for bil til sist.*
3. Under pkt. 10.2.2 «Kollektivtransport» foreslås en ny strategi i tillegg under delmålet «Skape reisemuligheter og sikre gode korrespondanser»: *Arbeide aktivt overfor Jernbaneverket og bevilgende myndigheter for å få prioritert prosjekter på jernbanenettet i Nordland. Spesiell fokus på Saltenpendelen, med nye kryssingsspor og tidlig etablering av ERTMS..*
4. Under pkt. 10.2.3 «Næringstransporter» foreslås at det under første delmål, tredje kulepunkt, *føyes til at også tollstasjonen ved Graddis på Rv 77 bør være døgnåpen. Videre foreslås det et nytt kulepunkt under samme delmål: Arbeide aktivt overfor Statens Vegvesen og bevilgende myndigheter for å få prioritert prosjekter på riksveinettet i Nordland*
5. Under pkt. 10.2.5 «Sykling og gåing» foreslås at det settes opp en ny strategi (kulepunkt) under delmålet «det skal være enkelt og sikkert å bruke sykkel i alle fylkets byer og tettsteder»: *Tilrettelegging og anlegg for sykling og gåing skal samordnes med utvikling av kollektivtilbud*
6. Saltdal kommune slutter seg til det som står i kapittel 11 om handlingsprogram som skal knyttes til Regional Transportplan Nordland 2018-2029, strategisk del, og forutsetter at kommunen blir samarbeidspart/høringspart i forbindelse med utarbeiding av handlingsprogrammet. Kommunen vil i dette arbeidet komme med konkrete innspill til tiltak innenfor de ulike sektorene.

Saksprotokoll i Formannskap - 30.08.2016

Behandling:

Sverre Breivik foreslo følgende tilføyelse til innstillingens pkt. 1 siste setning – etter () og forlengelse til Røklund....

Rådmannens innstilling med Sverre Breiviks forslag ble enstemmig vedtatt.

Enstemmig innstilling:

Saltdal kommune slutter seg i hovedtrekkene til forslag til Regional Transportplan Nordland 2018-2029 -strategisk del, men foreslår følgende endringer/tillegg:

1. Under kollektivtransport (pkt. 8.7.1) foreslås under tog (side 37) en ny ordlyd:
Nordlandsbanen og Ofofbanen er viktige transportårer for transport mellom Nord- og Sør-Norge, men begge har også stor betydning for persontransport. På Nordlandsbanen er lokal- og regiontog viktig for pendlere og annen persontransport mellom byene i Nordland. Spesielt Saltenpendelen på aksene Rognan - Bodø kan vise til en stor økning i antall reisende, og har over 100 000 reisende pr. år. Det er viktig å bidra til en snarlig etablering av nødvendig infrastruktur knyttet til denne banestrekningen (kryssingsspor og ERTMS) og forlengelse til Røkkland som vil gi grunnlag for ytterligere vekst.
2. Første avsnitt under pkt 9.5 side 43 foreslås endret til: *Hovedsatsningene innenfor økt andel av syklende og gående må i Nordland i stor grad knyttes opp mot regional plan for by og regionsenterpolitikk. En stor del av innsatsen må legges til de ti byene som er definert i denne planen, men også andre tettsteder må inngå i en satsning på økt andel av syklende og gående. Ved planlegging av persontransport må prioriteringsprinsippet gjelde, dvs. at man tilrettelegger først for gående, så for syklende, for kollektivtransporten og for bil til sist.*
3. Under pkt. 10.2.2 «Kollektivtransport» foreslås en ny strategi i tillegg under delmålet «Skape reisemuligheter og sikre gode korrespondanser»: *Arbeide aktivt overfor Jernbaneverket og bevilgende myndigheter for å få prioritert prosjekter på jernbanenettet i Nordland. Spesiell fokus på Saltenpendelen, med nye kryssingsspor og tidlig etablering av ERTMS..*
4. Under pkt. 10.2.3 «Næringstransporter» foreslås at det under første delmål, tredje kulepunkt, *føyes til at også tollstasjonen ved Graddis på Rv 77 bør være døgnåpen.* Videre foreslås det et nytt kulepunkt under samme delmål: *Arbeide aktivt overfor Statens Vegvesen og bevilgende myndigheter for å få prioritert prosjekter på riksveinettet i Nordland*
5. Under pkt. 10.2.5 «Sykling og gåing» foreslås at det settes opp en ny strategi (kulepunkt) under delmålet «det skal være enkelt og sikkert å bruke sykkel i alle fylkets byer og tettsteder»: *Tilrettelegging og anlegg for sykling og gåing skal samordnes med utvikling av kollektivtilbud*
6. Saltdal kommune slutter seg til det som står i kapittel 11 om handlingsprogram som skal knyttes til Regional Transportplan Nordland 2018-2029, strategisk del, og forutsetter at kommunen blir samarbeidspart/høringspart i forbindelse med utarbeiding av handlingsprogrammet. Kommunen vil i dette arbeidet komme med konkrete innspill til tiltak innenfor de ulike sektorene.

Saksfremlegg

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Formannskap	115/16	30.08.2016
Kommunestyre	80/16	15.09.2016

Sign.	Eksp. til:
-------	------------

Salten Strategier 2016-2020

Foreliggende dokumenter:

- Utskrift av protokoll fra møte 02.06.16 i Salten regionrådet – sak 30/16.
- Saltenstrategier 2012-2020.

Sakens bakgrunn

Salten Regionråd har de siste valgperiodene utviklet en egen strategiplan knyttet til det regionale samarbeid – kalt Saltenstrategier.

Saltenstrategiene er regionrådets felles arbeidsgrunnlag, og rulleres jevnlig, i utgangspunktet hvert fjerde år, når nytt regionråd settes. Kommunene behandler strategiene hver for seg og fremmer innspill og på den måten blir dette ”arbeidsordren” fra kommunene i Salten til Salten Regionråd.

Salten Regionråd vedtok i møtet den 2. juni 2016 at arbeidet med nye strategier for perioden fram til 2020 skal basere seg på gjeldende strategier med hovedsatsing, noen utviklingsprosjekt og viktige arbeidsoppgaver for regionrådet.

Ved forrige behandling av Salten strategier har kommunestyret fattet følgende enstemmig vedtak i møte 11.10.12 som sak 67/12:

Kommunestyret i Saltdal anbefaler overfor Saltetinget at Saltenstrategiene utstår til den enkelte kommune har behandlet den interkommunale eierskapsmeldingen.

Den interkommunale eierskapsmeldingen ble vedtatt i kommunestyret 23.09.15 som sak 61/15.

Da det var snart en ny valgperiodei 2015, har ikke Regionrådet bedt kommunene ta opp strategiene for 2012-2015 på nytt.

Mål og innhold

Gjeldende strategier, for perioden 2012 -2015, hadde som hovedmålsetting: «*Slagkraftige Salten, sært og nært*».

I fremlagte strategidokumentet har man valgt slagordet «Kraftfulle Salten», og visjonen er «Sammen gjør vi Salten til en attraktiv vekst region».

Det er satt frem følgende verdier som et grunnlag for strategiene:

- Samstemt
- Attraktiv
- Livskraftig
- Tydelig
- Energisk
- Nyskapende

Hovedmålsettingen for perioden er å skape verdier som bidrar til trivsel og velferd i Salten og nasjonalt, ved å være en attraktiv og konkurransekraftig region i vekst.

Med bakgrunn i denne målsettingen er det satt opp 3 delmål:

1. Fremme Salten som en attraktiv region å bo, arbeide og drive næring i, og besøke
2. Bidra til å øke verdiskaping og sysselsetting som gir et mer konkurransedyktig næringsliv
3. Styrke naturlige bo- og arbeidsområder, og Salten som et helhetlig servicemarked

For å realisere hovedmålet er det definert 3 innsatsområder:

- Attraktive Salten – som er tenkt oppnådd ved delmål 1.
- Kunnskapsbaserte næringsutvikling – Delmål 2 kan bidra til dette
- Infrastruktur – Delmål 3 er tenkt å bidra i dette området

Gjennomføring –

Ansvarlig for gjennomføringen av Saltenstrategiene er Salten Regionråd.

Gjennomføringen vil skje i nært samarbeid med kommunene i Salten og andre viktige samarbeidspartnere.

En egen handlingsplan vil bli utviklet av Salten Regionråd.

Implementering og resultater av Saltenstrategiene følges opp gjennom:

- Halvårlig rapportering fra administrasjon til Arbeidsutvalget
- Årlig rullering av Saltenstrategiene i perioden 2017-2020. Disse behandles også av Regionrådet.
- Årlig utvikling og rullering av handlingsplan, med resultatmåling og allokering av ressurser.

Vurdering:

Det foreslåtte slagordet gjenspeiler hvor Salten er i dag og på hvilken måte det er ønskelig at regionen utvikler seg i fremtiden.

Kommunene i Salten ser at det er nødvendig med samarbeid på tvers av kommunene for å sørge for en felles fremtidig vekst. Hovedmålet og delmålene synliggjør hvordan regionen kan få dette til ved en samlet innsats.

Saltdal kommune har deltatt i arbeidet i de møter som har vært arrangert av regionrådet.

Saltdal kommune har vedtatt sin planstrategi, og de utfordringer som er skissert der, kan samsvare med Saltenstrategiene.

Rådmannens innstilling

Saltdal kommunestyre slutter seg til fremlagte utkast for Salten strategier 2016-2020 med slagordet «Kraftfulle Salten» samt omtalte hovedmål og delmål.

Saksprotokoll i Formannskap - 30.08.2016

Behandling:

Enstemmig innstilling:

Saltdal kommunestyre slutter seg til fremlagte utkast for Salten strategier 2016-2020 med slagordet «Kraftfulle Salten» samt omtalte hovedmål og delmål.

Saksfremlegg

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Utvalg for oppvekst og kultur	20/16	06.09.2016
Kommunestyre	81/16	15.09.2016

Sign.	Eksp. til:
-------	------------

Bosetting av enslige mindreårige flyktninger (2016)

Foreliggende dokumenter:

Sluttrapport fra arbeidsgruppe

Sakens bakgrunn

Kommunestyret vedtok den 16. desember 2015 i forbindelse med budsjettprosessen følgende:
Saltdal kommune bes gjøre nødvendig forarbeid med formål om å bosette inntil 8 enslige mindreårige flyktninger i 2016, innenfor rammen av 30 bosettinger.
Økt integreringstilskudd blir brukt til å øke ressursen til dette arbeidet.

På bakgrunn av vedtaket opprettet Kommunalleder for oppvekst og kultur en arbeidsgruppe med mandat om å levere en rapport som belyser følgende forhold:

- Avklaring av aldersgruppe
- Organisering av tjenesten innenfor den kommunale flyktingetjenesten. Alternativt under en annen kommunal enhet
- Krav til tjenesten (mottak, kompetanse/ressurser, bo-/omsorgsløsning, helsetilbud og fritidstilbud)
- Skole
- Fleksibilitet
- Økonomiske konsekvenser
- Tidsperspektiv

Arbeidsgruppens sammensetning:

- Gruppen har vært ledet av Flyktingetjenesten ved Lillian Johansen og supplert med ytterligere kompetanse fra Flyktingetjenesten ved behov.
- Skole: Røkland skole bidratt ved rektor Anne Marie Nordnes og leder for VO Alona Bakke
- Helse ved ledende helsesøster Annie Franing og Marthe Nyheim Pettersen
- Barnevern ved Lisa Vesterå

Ved behov har arbeidsgruppen vært i kontakt med eksterne kompetansemiljø og andre kommuner for å innhente nødvendig informasjon eller avklare spørsmål.

På bakgrunn av arbeidsgruppens sluttrapport legges det her frem en sak om status for nåsituasjonen i forarbeidet med å bosette inntil 8 enslige mindreårige flyktninger i 2016.

Vurdering

Avklaring av aldersgruppe:

Alderen på flyktningene vil være av stor betydning for hvordan kommunen skal legge til rette for bosetting av denne gruppen. Flyktningtjenesten har vært i kontakt med Imdi, som opplyser at det er opptil den enkelte kommune å bestemme hvilken aldersgruppe en ønsker å bosette. Rapporten er i så måte utarbeidet med tanke på at Saltdal kommune velger å bosette aldersgruppen 16 – 18 år.

Erfaringer fra andre kommuner

Det har vært gjennomført telefonmøte med Hamarøy internasjonale senter ved nestleder, samt barnevernleder i Nord Salten barneverntjeneste. Dette for å sikre nødvendig vurderingsgrunnlag i forarbeidet med bosetting av enslig mindreårige.

Hamarøy kommune har arbeidet med enslige mindreårige helt siden høsten 2000, og de har pr i dag 11 enslige mindreårige i gruppen 15-18 år. Hamarøy har valgt døgnbemannet bofellesskap som omsorgsform for enslig mindreårige, hvorav 8 av de 11 ungdommene bor «inne» i felleskapet. Denne organiseringen av kommunalt tiltak samsvarer med det forarbeidet som arbeidsgruppen har vurdert som formålstjenlig for å ivareta de enslig mindreåriges behov for omsorg og oppfølging fra kommunen.

Hamarøy har organisert bofellesskapet som en egen enhet under Hamarøy internasjonale senter, som på sett og vis tilsvare Saltdal kommunes flyktningkontor. Bemanningen i Hamarøys bofellesskap er følgende: 1 til 2 miljøpersonale på dagvakt, 3 personale på ettermiddagsvakt, og 2 aktive nattevakter. De har i tillegg kokk som forbereder daglig felles middag for beboerne. Bofellesskapet har plass til samtlige mindreårige med eget soverom og bad, i tillegg til at miljøpersonalet har kontorfasiliteter i samme bygning.

Det er ansatt to hele administrative stillinger, da det er svært mye administrative oppgaver knyttet til arbeid med enslig mindreårige. Dette omfatter blant annet arbeid med turnus, arbeid med tilskudd og refusjonssøknader, og veiledning til miljøpersonale..

Bakgrunnen for bemanningsløsningen er at det krever store ressurser å gi denne gruppen av barn den omsorg og oppfølging som de har behov for i det daglige for at en god integrering skal ha måloppnåelse. Det er stort fokus på voksenkontakt og voksentetthet i arbeidet. Bofellesskapet har samarbeidsmøter med barneverntjenesten hver 14.dag hvor faglige utfordringer knyttet til beboerne blir drøftet. Det er et mål om at gruppen skal integreres mest mulig i lokalmiljøet, og de arbeider ut fra en fasemodell hvor måloppnåelsen evalueres kontinuerlig med tanke på overgang til en selvstendig botilværelse i egen hybel/leilighet.

De utfordringene som belyses fra Hamarøy er traumeproblematikk, ensomhet, depresjon, i noen tilfeller rusmisbruk, press fra hjemlandet, og sosiale utfordringer knyttet til god integrering. Hamarøy har lang erfaring med gruppen, og har langt på vei lyktes med sine arbeidsmodeller. Det blir presisert at det er nødvendig med tett voksenkontakt og tilstrekkelig bemanning.

Nord Salten barneverntjeneste erfarer at de ikke evner å følge opp enslig mindreårige på tilfredsstillende måte, og at de derfor ikke sørger for at barna får evaluert sine tiltak. Det er barneverntjenestens ansvar å følge opp med tiltak dersom barnets atferd eller utvikling medfører at andre tiltak ikke kan ivareta dets behov på god nok måte.

Administrative stillinger er en nødvendig prioritet med bakgrunn i det ressurskrevende arbeidet med blant annet refusjonssøknader for å sikre at kommunen får de tilskudd og refusjoner man har krav på. Det er opplyst at 80 % av de utgifter som er refusjonsberettiget, blir refundert. Tolkeutgifter er ikke refusjonsberettiget, og det opplyses fra Hamarøy at slike utgifter estimeres til om lag 30.000 kr pr.mnd. Hamarøy har flere enslig mindreårige totalt enn Saltdal. Det vil sannsynligvis være stordriftsfordeler knyttet til bofelleskap med 8 beboere, men arbeidsgruppen kjenner ikke til totalt estimert økonomisk risiko for kommunen.

Arbeidsgruppens faglige vurderinger

Etter bosetting i kommunen, er det kommunen selv som har ansvaret for tiltak som iverksettes, og arbeidsgruppen er av den klare oppfatning om at det skal stilles langt strengere krav til oppfølging enn det som er omtalt som et «forsvarlighetskrav» ved mottakene for EM. Når det skal bosettes enslig mindreårige barn i gruppen 16-18 år skal vi være vårt ansvar bevisst knyttet til at dette dreier seg om ungdommer som kommer alene uten omsorgspersoner, og at de i kraft av dette blir under omsorg av kommunen de bosettes i. Omsorgen for denne gruppen barn favner bredere enn det å gi dem beskyttelse, forsvarlig boligtilbud og ivaretagelse av grunnleggende behov. Ved en forsvarlig bosetting vurderer arbeidsgruppen at det er behov for trygg omsorg fra kyndige fagpersoner, tett voksentetthet, arbeid med kultur og integrering, i tillegg til gode tjenester innenfor skole, kultur og helse.

FNs barnekonvensjon omtaler at alle tjenester som har ansvaret for barns omsorg skal rette seg etter de standarder som er fastsatt av de kompetente myndigheter, særlig med hensyn til sikkerhet, helse og personalets antall og kvalifikasjoner. Kap. 22 omtaler at barn skal gis samme beskyttelse som ethvert annet barn som av en eller annen grunn permanent eller midlertidig er berøvet sitt familiemiljø. (Barne- og familiedepartementet, 2003).

Flyktningbarna kan utvikle traumer fra det de har sett og opplevd før de komme til Norge. Mange har hatt liten eller ingen oppfølging med tanke på fysisk og psykisk helse i hjemlandet og krever mye oppfølging. Barna er i en livssituasjon som er ny, utrygg og uten nære omsorgspersoner. Oppfølging av psykisk helse med tolk er tid- og ressurskrevende. Håndbok for enslige mindreårige anbefaler samtalegrupper og aktivitetsgrupper i regi av helsestasjonen. Barna har som regel behov for særskilt omsorg. Mange flyktningbarn har vært direkte utsatt for vold og andre typer overgrep. Sårbarheten krever bistand til bearbeiding av opplevelsen, en del av oppfølgingen innebærer også for eksempel infeksjonssykdommer og fysiske traumer de kan ha blitt pådratt under flukten, samt feil- og underernæring. Den nye situasjonen representerer tap i utviklingsprosessen med fare for alvorlige skader ved manglende oppfølging.

Nyere tids forskning slår fast at gjentakende traumatisering tidlig i livet kan påvirke hjernens utvikling, og at utviklingen av sentrale systemfunksjoner rammes slik at det kan forårsake et smalt toleransevindu. Resultatet kan være uro, tilknytningsproblematikk, dissosiasjon og emosjonelle utfordringer. Slik eventuell problematikk bør de ansatte i et bofelleskap være forberedt på å møte, og Saltdal kommune bør sikre at det tilbys relevant kompetanse og verktøy for arbeid med traumesensitiv omsorg.

Organisering og kapasitet:

Arbeidsgruppen har sett på organisering av tjenesten innenfor den kommunale Flyktningtjenesten. Dette med et nært tverrfaglig arbeid med andre aktuelle instanser.

Tverretattlig samarbeid er nødvendig for å sikre avklaring av ansvar, og for å kunne samordne tiltak. Dette samarbeidet vil følges opp i tiden før og under at bosetting er endelig avklart. Alternativ plassering av hovedansvaret under en annen kommunal enhet (Nav, barnevern eller andre) er vurdert, men ikke funnet formålstjenlig.

En sentral del av spørsmålet om organisering er avklaring av kapasitet i de ulike etatene. Eventuelt behov for å styrke noen tjenester med ytterligere ressurser. Saltdal kommune har pr i dag ca 70 flyktninger som er innenfor 5 års perioden etter bosetting. I tillegg har vi noen som har vært bosatt mer enn 5 år, men som fremdeles trenger tett oppfølging. I tillegg har vi 2 flyktningmottak med til sammen ca 260 flyktninger (hvorav ca. 50 EM).

Helsesøster jobber 80% stilling (finansiert av flyktningkontoret). Med dagens bemanning i flyktninghelsetjenesten er kapasiteten for oppfølging av barna med tanke på fysisk og psykisk helse minimal. Ved eventuell bosetting av 8 EM bør denne ressursen økes til 100%.

Barneverntjenesten ser en klar utfordring hva gjelder nåværende kapasitet til å gi et forsvarlig og riktig behov for avklaring av behov og tiltak etter loven for denne gruppen av barn. Bekymringene knytter seg spesielt til at disse barna representerer en gruppe hvor man kan anta at hjelpebehov vil være langvarig tilstede med bakgrunn i deres livssituasjon. Dette sees i sammenheng med flere risikofaktorer, deriblant eventuell opplevelse av tap og traumer, og det faktum at barna er kommet alene til et omsorgssenter og til videre bosetting i egen kommune uten trygge omsorgspersoner. Bekymringen fra barneverntjenesten her dreier seg altså i stor grad om barnas behov for oppfølging knyttet til psykisk helse og utvikling.

Dersom barneverntjenesten mottar meldinger om bekymring har man slik situasjonen er i dag, ikke god nok kapasitet til å gripe inn. Barneverntjenesten vurderer med bakgrunn i dette at det også vil være behov for en styrkning med en 50 % stillingsressurs i barneverntjenesten første år.

Flyktningtjenesten har behov for å styrke sin tjeneste med minimum 100 % stilling som leder for bofellesskapet. Til denne stillingen legges det faglig ansvar for oppfølging personalet, samt administrative oppgaver som rapportering og refusjonssøknader for tilskudd mm

Det er utarbeidet planverk og rutiner for mottak av flyktninger i helsetjenesten. Dette planverket vil være gjeldende for mottak av denne gruppen også.

I tillegg skal kommunen sørge for at hver enkel bosatt har verger. Det er Fylkesmannen som har dette ansvaret. Det skal også foretas en vurdering av den enkeltes behov og iht. til ”IMDi sin Håndbok for arbeid med enslige mindreårige” utarbeide individuell plan.

Bo- og omsorgsløsning:

På generelt grunnlag kan en si at bosetting av flyktninger i Saltdal kommune er en utfordring mht boligsituasjonen. Arbeidsgruppa har vurdert ulike alternativer som hybler, bofellesskap, fosterhjem, institusjon eller lignende. Når det gjelder denne spesielle gruppa anbefaler arbeidsgruppa et bofellesskap fordelt på to boenheter med felles personale. Det ideelle er ett felles bofellesskap som hadde vært det beste for å utnytte ressursene. Det er imidlertid lite sannsynlig at det er tilgjengelig ett bofellesskap med 8 boenheter og med tilstrekkelig fasiliteter for ansatte (kontorer, overnattingsmuligheter mm).

Arbeidsgruppen har vært i kontakt med RIBO, Boligstiftelsen og andre aktører på det private boligmarkedet. Så langt har ikke arbeidsgruppen klart å kartlegge egnede boliger sett ut fra plassering og egnethet.

Kompetanse og ressurser:

Det er ønskelig med bemanning med 3-årig sosialfaglig høyskoleutdanning. Erfaringsmessig vet man at det kan bli vanskelig å rekruttere personell med denne bakgrunnen. Alternativet en ser for seg er at en kan ansette andre yrkesgrupper med erfaring fra denne typen arbeid.

Arbeidsgruppen anser at det nødvendig at det ansettes personale i samme tetthet som erfaringene fra Hamarøy internasjonale senter, herav minimum 1 dagvakt, 2 ettermiddagsvakter og 2 nattevakter. I tillegg bør det ansettes en 100 % stilling som leder for bofelleskapet, samt eventuelt en barnefaglig ansvarlig i bemanningskorpset. Det bør minimum ansettes 50 % av personale med helse/sosialfaglig eller pedagogisk høgskole/universitetsutdanning for å sikre tilstrekkelig kompetanse i bofellesskapet. Ut fra en slik vurdering vil man kunne anslå et behov for et bofelleskap med om lag 12 årsverk. Det bør stilles krav til både relevant utdanning og personlig egnethet knyttet til de oppgaver miljøpersonalet skal håndtere i bofelleskapet. I tillegg til å tilby god nok omsorg, skal personale inneha kunnskapsnivå om migrasjonshelse og traumer, eller kunne identifisere utfordringene og søke bistand utenfra. Dette ut fra en vurdering om at man ikke vet hvilke ungdommer man skal bosette og hvilke erfaringer og tilknytningshistorie de innehar ved ankomst til Saltdal. Det bør legges vekt på kulturkompetanse og kultursensitivitet, og kompetansehevende tiltak innenfor traumeforståelse og traumesensitiv omsorg.

Økonomiske konsekvenser:

Arbeidsgruppa innstiller på at det må være personale tilstede på dag, kveld og natt. Det vil si at 24 timer av døgnet skal det være personale tilstede.

Erfaringer fra andre kommuner tilsier at det kan bli behov for ca 7-8 årsverk og en årlig kostnad på mellom 4,5-6 mill avhengig av sammensetning på bemanning, ansiennitet osv.

Fritidsaktiviteter og samarbeid med frivillige organisasjoner

Saltdal kommune har et godt fritidstilbud til barn og unge ved alt fra idrettsaktiviteter til andre aktiviteter som sang og musikk. Det er viktig å huske at det skal bosettes ungdommer som trenger å omgås med andre ungdommer. Gjennom fritidsaktiviteter kan de som skal bosettes bygge nettverk og relasjoner med saltdalsungdommer. I tillegg kan det å delta i aktiviteter utenom skolen være til glede og gi opplevelse av mestring. Arbeidsgruppen anser det derfor som svært viktig at disse ungdommene følges opp så tett at det kan legges til rette slik at hver enkelt i størst mulig grad kan få utvikle sine evner og talent.

Skole:

Sammen med fritidsaktiviteter er skole det viktigste innholdet i ungdommenes hverdag. Som for alle andre ungdommer er skolen en arena for læring, utvikling og mestring. Utdannelse er nøkkelen til å komme inn i arbeidslivet og kan sees på som en av de mest avgjørende faktorene for om integreringen lykkes.

Det er sannsynlig at elever kan trenge spesialundervisning etter Opplæringsloven §5-1 eller §4A-2, noe Saltdal kommune er forpliktet til å gi om situasjonen skulle oppstå. Spesialundervisning betyr utvidelse av lærerstilling.

Det kan også være et alternativ for denne gruppen å starte på videregående opplæring.

Økonomi

Stipulert budsjett ved mottak av åtte enslige mindreårige

Inntekt pr år

Tilskudd EM		207.000
Ekstra tilskudd 2016		100.000
Integreringstilskudd		184.000
Barnetrygd		11.640
Til sammen	502.640 x 8 =	4.021.120

Utgifter pr år

Boutgifter	(5.500 x 12)	66.000
Livsopphold	(5.000 x 12)	60.000
Aktivitet/støttekontakt etc,		24.000
Til sammen	150.000 x 8 =	1.200.000
Lønn personale		6.500.000
Leasing bil		36.000
Leder bofellesskap		700.000
Utgifter pr år 8 enslige mindreårige		7.236.000

I tillegg til integreringstilskuddet dekkes 80% av kommunens tiltaksutgifter som er hjemlet i Lov om barnevernstjenester gjennom en særskilt refusjonsordning. Fra 2015 gis 80% refusjon for disse utgiftene mot tidligere 100%. Selv med integreringstilskuddet, samt 80% refusjon av kommunens tiltaksutgifter vil det være en årlig underdekning på ca kr 77.000,- pr enslig mindreårig. Dette samsvarer med det statlige Beregningsutvalgets kartlegging hvor årlig underdekning er på kr 78.000,- pr år pr EM. Underdekning på 8 EM vil da utgjøre kr 616.000,- pr år.

I tillegg har en ikke tatt høyde for økning av helsesøsterstilling, merkostnader barnevern, skole og flyktningsjeneste.

Det vil være en økonomisk utfordring for kommunen å bosette inntil 8 enslige mindreårige flyktninger. De tilskudd kommunen mottar vil ikke være tilstrekkelig for å dekke kostnadene.

I brev fra IMDI datert 04.08.16 kommer det frem av et fåtall enslige mindreårige over 15 ikke er tildelt kommune. Saltdal kommune er så langt ikke tildelt enslige mindreårige for 2016. Imdi påpeker imidlertid behov for alle de plassene kommunene har vedtatt for enslige mindreårige. Måltallet for 2017 vil bli fastsatt i september og presisert i anmodningsbrevet for 2017.

Flyktingekontoret er i en prosess der leder for tjenesten går av fra 1. september. Dette innebærer at flyktingkontoret er underbemannet inntil en erstatter kan tiltre fra 1. januar 2017. Dette forholdet må sees opp mot øvrige bosettinger i 2016. Pr august er det kun bosatt 4 personer i Saltdal kommune. Dette skyldes kapasitetsproblemer i UDI/IMDI. Denne situasjonen er i ferd med å endres slik at kommunen skal bosette 19 personer innen utgangen av oktober. Det er flere barn i denne gruppen som trenger ekstra oppfølging.

Rådmannens innstilling

Det videre arbeidet med bosetting av inntil 8 enslige mindreårige flyktninger utsettes inntil kommunen har tilgang til egnet bofellesskap og at bemanningssituasjonen på flyktingkontoret er normal.

Saksprotokoll i Utvalg for oppvekst og kultur - 06.09.2016

Behandling:

Enstemmig innstilling:

Det videre arbeidet med bosetting av inntil 8 enslige mindreårige flyktninger utsettes inntil kommunen har tilgang til egnet bofellesskap og at bemanningssituasjonen på flyktningskontoret er normal.

Saksfremlegg

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Utvalg for oppvekst og kultur	21/16	06.09.2016
Kommunestyre	82/16	15.09.2016

Sign.	Eksp. til:
-------	------------

Tilstandsrapport for grunnskolen i Saltdal kommune for 2015

Foreliggende dokumenter:

Tilstandsrapport for grunnskolen i Saltdal kommune for 2015

Sakens bakgrunn

Opplæringsloven §13.10 sier:

Som ein del av oppfølgingsansvaret skal det utarbeidas ein årleg rapport om tilstanden i grunnskoleopplæringa og den vidaregående opplæringa, knytt til læringsresultat, fråfall og læringsmiljø. Den årlege rapporten skal drøftast av skoleeigar dvs. kommunestyret, fylkestinget og den øvste leiinga ved dei private grunnskolane.

Vurdering

Under Utdanningsdirektoratet ligger Skoleporten som er en presentasjonsportal for ressursinnsats og resultater for den enkelte kommune. I denne ligger en ferdig mal for årlig Tilstandsrapport for skolene. For den enkelte kommune kan det legges det inn lokale mål og vurdering av resultatene. Resultatene gir også rom for skoleeier for framtidsrettede signaler f.eks. i budsjettarbeidet. Hver skole har tilgang til sine resultater etter hvert som de kommer inn. Skoleeiers behandling av Tilstandsrapporten skal gi signaler som også må gjenspeiles i de kommende virksomhetsplanene.

Tilstandsrapporten er utarbeidet i samarbeid med ledelsen ved skolene og har vært drøftet med Utdanningsforbundet.

For å gi et bedre grunnlag for å vurdere tilstanden i grunnskolen gis det her noen forklaringer på forhold som er av betydning for skoleutvikling.

Bygg og uteområder

Det er gjort noen oppgraderinger av både bygg og uteområder de siste årene, men skolenes uteområder og bygningsmasse bærer preg av slitasje og til dels manglende vedlikehold. Byggforvaltningen har i løpet av det siste året gjennomført en grundig kartlegging av status og er nå i ferd med å lukke avvik på brann og elektrisitet.

Vestvågøymodellen

Vestvågøymodellen er grunnlaget for rammetildeling til skolene. Den består av 3 grunnlagskriterier:

- Basisgruppetall
- Ressurs for elever med et utvidet (stort) ressursbehov – spesialundervisning/assistent
- Ressurs for elevrelaterte utgifter

Basisgruppetallet danner grunnlaget for skolenes årsverk. Tallet må ikke forveksles med tallene i KOSTRA som sier noe om antallet elever pr. lærer. I denne ressursen ligger årstimer, delingstimer, støttetimer, timer til kontaktlærere, elevrådsressurs, m.m., kort sagt det totale grunnlaget av årstimer med unntak av spesialundervisning.

Da modellen ble utviklet i Vestvågøy kommune, fastslo en at det marginale tallet for tildeling var:

- 13 – for elever på småtrinnet
- 14 – for elever på mellomtrinnet
- 14 – for elever på ungdomstrinnet

Ved revisjon av modellen ble denne vurderingen opprettholdt. Dersom man økte tallene (eks. 14-15-15), ville det bety en svekkelse av årsverkstildelingen til skolene.

Saltdal kommune har p.t. vedtatt 14-15-15 som kriteriegrunnlag. En har videre vedtatt at i dette kriteriegrunnlaget skal også assistentene bergenes inn. Dette medfører at skoler som har assistenter knyttet til skoledelen, må omregne lærerårsverk til assistentårsverk. Ressursbehovet knyttet til assistenter burde ideelt sett vært holdt utenfor modellen og tildelt på samme måte som for SFO.

For elever med et utvidet/stort behov for spesialundervisning/assistent, tildeles et årlig beløp på kr. 320 000. Dette tallet har ikke vært justert de siste årene. Innholdet i den sakkyndige vurderingen fra PPT danner grunnlaget for hvilke elever som kommer inn under denne kategorien. Elever tilhørende andre kommuner (fosterhjems plasserte) er ikke en del av denne tildelingen.

En del poster i budsjettet er rettet direkte mot undervisningssituasjonen (kopiering, ekskursions, lærebøker, arbeidsmateriell, osv.). Til dekning av disse utgifter er det stipulert et grunnlagsbeløp på kr 4000 pr elev på barnetrinnet og kr 4500 på ungdomstrinnet. Disse satsene har stått uendret i flere år.

Det tildeles også ressurs til de skoler som har et større antall elever med behov for spesialundervisning ut over kommunegjennomsnittet.

Vikarutgifter beregnes ut fra en sats på kr 5747 pr. elev pr. år.

Skoler som gir opplæring i samisk tildeles ressurs etter en statlig fastsatt timesats.

Tildeling av ressurser til:

- Tidsressurs (byrdefull)
- Seniortiltak
- Administrasjonsressurs

skjer på grunnlag av ordinær beregning (som ellers i landet)

Saltdal kommune har vedtatt at elever skal delta på leirskole. Det er derfor tatt inn i modellen ei tildeling på kr 2000 pr elev.

Skoleskys beregnes på bakgrunn av regnskapstall forrige skoleår og evt justeringer i busstakster.

Tildeling av ressurser til årsverk skjer ikke på grunnlag av reelle lønnsutgifter, men ut fra gjennomsnittslønn. Dette medfører at skoler med høy kompetanse har høyere lønnsutgifter og får derved ut færre årsverk enn skoler med lavere kompetanse.

Spesialpedagogiske behov og «Nye PPT»

Skolene arbeider systematisk og kontinuerlig med å legge til rette for de elevene som har spesielle behov. Det er møter i S-team, dialogmøter, observasjoner, veiledning, henvisning til sakkyndig vurdering og evalueringer. Dette er ressurskrevende arbeid, men som prioriteres høyt på den enkelte skole. Tilbakemeldingene er i stor grad positive mht samarbeidet med PPT indre Salten. Det har vært noe ventetid og det tar noe tid for å få sakkyndige vurderinger, men i de pågående sakene er det godt samarbeid. PPT ble omorganisert i 2015. Endringene i PPT innebar ny arbeidsmetodikk ved at man skal jobbe mer systemisk, klassevis og mindre individuelt

Grunnskolene har et svært høyt aktivitetsnivå og det kan vises til flere gode tiltak som skal bidra til å fremme et godt læringsmiljø og resultater.

UIU – Ungdomstrinn i utvikling

I 2013 bestemte departementet seg for å satse ekstra på alle landets ungdomsskoler ved å gi hjelp, kurs og veiledning fra universitet/høgskoler og utviklingsveiledere. Målet var å gjøre ungdomstrinnet mer praktisk og variert slik at alle elevene opplevde motivasjon og mestring. I tillegg skulle hver skole velge seg satsningsområder innen grunnleggende ferdigheter (lesing, skriving og regning i alle fag) eller klasseledelse/vurdering for læring. Begge ungdomsskolene i Saltdal valgte klasseledelse og regning; i tillegg valgte Rognan Ungdomsskole lesing og skriving. Prosjektet er ment for å fremme skoleutvikling slik at det skal komme elevene direkte til gode. Skolene har også satt av tid til ressurslærere ved skolene som skal drive utviklingsarbeidet ved skolene sammen med skoleadministrasjonen og plangruppen.

PALA – prosjekt for alternativ læringsarena.

PALA er en gruppe som er opprettet for elever med særlige behov for hjelp og oppfølging og som av ulike årsaker ikke mestrer godt nok å være i ordinær klasse. Det er 5 plasser hvert år. Undervisningen tilpasses mht. tempo, utvalg av tema, nivå og arbeidsmetoder. Det er fokus på å gjøre undervisningen praktisk og variert slik at elevene på gruppa får vist sin faglige kompetanse. I tillegg er det lagt stor vekt på sosial kompetanse og den generelle delen av læreplanen. Dette har vist seg å være det mest vellykkede tiltaket vi har gjort både i forhold til spesialundervisning og til tilpasset opplegg. De fleste elevene presterer bedre faglig og sosialt og trives bedre på skolen.

Newton

Ansvar for Newton er lagt direkte under kommunalleder for oppvekst og kultur. Det er dårlig med ressurser til å videreutvikle Newton som en arena for læring. Newton er et positivt innslag i skolehverdagen med fokus på teknologi og realfag i andre læringsomgivelser. I fremtiden bør undersøkes hvilke mulighetene som finnes for et utvidet samarbeid med lokalt næringsliv, videregående skole, nabokommuner og andre aktører i regionen som Nasjonalparksenteret.

DKS – Den kulturelle skolesekken

Gjennom den nasjonale satsingen, Den kulturelle skolesekken (DKS), får elevene i Saltdal møter med profesjonell kunst og kultur av alle slag. De får mulighet for å oppleve, gjøre seg kjent med og delta i ulike former for kunst og kultur. Den kulturelle skolesekken er ei ordning med tre nivå; nasjonalt, regionalt og kommunalt. Den kommunale ordninga vektlegger elevenes

egen deltakelse og lokal kulturarv som båtbyggertradisjoner, AZ-galleriet, krigshistorie og kvernsteinsbruddene i Saksenvik. Ordninga har vært godt mottatt i skolene i Saltdal og er innslag i skolehverdagen som blir møtt med positivitet av elever og lærere.

DNS – Den naturlige skolesekken

Den naturlige skolesekken er en nasjonal skolesatsing som skal bidra til at barn og unge gjennom opplæring får kunnskap og bevissthet om bærekraftig utvikling og klodens miljøutfordringer. Rognan Ungdomsskole har vært med i noen år og laget flere praktiske undervisningsopplegg; om økosystemet ved Fiskvågvatnet og fugleregistrering, om oppdrettsanlegg i bygda og om utslipp ved Skansenøyra. Det er laget et årshjul med opplegg for de forskjellige trinnene. Dette brukes som ett av midlene for å fremme UIU og gjøre skoledagene mer praktisk og variert, samt samarbeide tverrfaglig.

Lektor 2

Røkland skole har gjennomført et opplegg knyttet til Lektor 2-ordningen. Lektor2-ordningen deler ut midler til skoler som ønsker å samarbeide med realfagsbedrifter og institusjoner om undervisning. Sammen med en ekstern partner skal skolen utvikle inspirerende og læreplanrettede undervisningsopplegg med fokus på anvendelse av realfag.

Samarbeid

Skolene har et godt samarbeid med næringslivet i kommunen. Bedriftene er positive og stiller opp ved blant annet bedriftsbesøk og jobbskygging.

Internt i kommunen samarbeides det godt på tvers av sektorer med blant annet helsestasjon og barnevern (S-team), flyktningkontor og byggforvaltning. I tillegg er det samarbeid med andre aktører som flyktningmottakene og PPT.

Elevene i grunnskolen i Saltdal presterer gode faglige resultater, men en ser naturlige svingninger fra år til år. Grunnskolene i Saltdal kommune viser svært gode resultater på elevundersøkelsen. Resultatet er en indikasjon på et godt samarbeid mellom skoleledelse, lærere og hjemmet som skaper trygge rammer og et godt læringsmiljø.

På de nasjonale prøvene for både 5. og 8. trinn bør tyngdepunktet i resultatene for lesing og regning forskyves mot de høyere mestringsnivåene. Resultatene for engelsk viser at det er behov for å sette inn ekstra tiltak på grunn av de svake resultatene.

Det er rom for forbedring i andelen elever som går over i videregående opplæring høsten etter uteksaminering fra grunnskolen.

Rådmannens innstilling

Tilstandsrapporten for grunnskolen i Saltdal for 2015 tas til orientering.

Saksprotokoll i Utvalg for oppvekst og kultur - 06.09.2016

Behandling:

Enstemmig innstilling:

Tilstandsrapporten for grunnskolen i Saltdal for 2015 tas til orientering.

Saksfremlegg

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Utvalg for oppvekst og kultur	23/16	06.09.2016
Kommunestyre	83/16	15.09.2016

Sign.	Eksp. til:
-------	------------

Besparelse PPT og spesialpedagogikk

Foreliggende dokumenter:

Samarbeidsavtale om nye PPT indre Salten

Årsmelding Nye PPT indre Salten 2014/2015

Sakens bakgrunn

Kommunestyret vedtok 16. desember 2015 årsbudsjett for 2016 og økonomiplan for 2016-2019, samt forpliktende plan for inndekking av akkumulert underskudd. Innenfor samhandlingsområdet oppvekst og kultur ble det blant annet vedtatt innsparingstiltak på PPT og spesialundervisning på henholdsvis kr 700 000 og kr 295 000. Innsparingstiltakene skal sees i sammenheng med at PPT ble omorganisering i 2015. Endringene i PPT innebar ny arbeidsmetodikk ved at man skal jobbe mer systemisk, klassevis og mindre individuelt. Denne metodikken skulle også gi en kostnadmessig gevinst. Hver enhet er ansvarlig for å se til at budsjettrammene holdes.

Det ble tidlig iverksatt en prosess for å se nærmere på tiltaket og hvordan det kan løses. I den forbindelse ble det avholdt et felles møte mellom skoler og barnehager den 20.01.16. På møtet deltok også representanter fra Fauske kommune og PPT indre Salten.

Etter drøfting på møtet den 20.01, var det enighet om at skole og barnehager starter hver for seg og møtes igjen når en har fått en start og er klar for å se tiltak på tvers av samhandlingsområdet. Det er usikkerhet til at innsparingskravet er realistisk. Det skal uansett gjennomføres en prosess for å se nærmere på dagens praksis knyttet til spesialpedagogiske tiltak og bruk av PPT.

Virksomhetsleder for barnehagene har hatt ansvar for å involvere barnehagene i Styrermøtene. Kommunalleder har hatt ansvar for å involvere skolene gjennom Skoleledernetverket og egne i møter. Det er enighet i gruppen av skoleledere og styrere i barnehagene om at vi ønsker kontinuerlig forbedring av tjenestene. Hensikten med den prosess det nå legges opp til er å arbeide med kvalitetssikring og systemisk tenking (jf. målet med «Nye PPT» om et forsvarlig system for barn med særlige behov).

Oppdrag som er gitt til skolene og barnehagene av kommunalleder:

- Kartlegg årsaksforhold til at utgifter knyttet til PPT økte høsten 2015
- Beskriv egen praksis for bruk av PPT og spesialundervisning på den enkelte skole og barnehage.
- Beskriv konkrete tiltak som skal bidra til:
 1. En bedre tjeneste med kvalitetssikring og systemisk tenking (jf. målet til «Nye PPT» om et forsvarlig system for barn med særlige behov)
 2. Bedre ressursutnyttelse (jf. kravet om innsparing på kr 700 000)

Til arbeidet med både punkt 1 og 2 skal skolene og barnehagene søke råd hos PPT indre Salten. Skolene og barnehagene skal engasjere eget personale og tillitsvalgte i prosessen.

Uavhengig av innsparingskravet anser kommunalleder det som både relevant og faglig hensiktsmessig at det gjennomføres en prosess der både skoler og barnehager ser på egen praksis knyttet til bruk av PPT og spesialundervisning.

Vurdering

I innledningen til Kunnskapsløftet står det:

«Målet for opplæringa er å ruste barn, unge og vaksne til å møte livsens oppgaver og meistre utfordringar saman med andre. Ho skal gi kvar elev kompetanse til å ta hand om seg sjølv og sitt liv, og samtidig overskott og vilje til å vere andre til hjelp».

Videre står det at:

«Opplæringa skal tilpassast til kvar einskild. Større likskap i resultat blir skapt gjennom ulikskap i den innsats som blir retta mot kvar einskild elev. Breidd i dugleik blir skapt ved å stimulere ulike interesser og anlegg hos elevane. Særpreg ved den einskilde gir sosialt mangfald - likskap i evne til å delta gjer samfunnet rikt.»

Forholdet mellom tilpasset opplæring og spesialundervisning

Utdanningsdirektoratet har utarbeidet en grundig veileder for spesialundervisning som gir gode forklaringer på begreper, rettigheter, faser i saksgang og organisering av spesialundervisning (<http://www.udir.no/laring-og-trivsel/sarskilte-behov/spesialundervisning/Spesialundervisning/>).

Prinsippet om tilpasset opplæring favner både ordinær opplæring og spesialundervisning. I den ordinære opplæringen har ikke eleven rett til noen særskilt tilrettelegging. Spesialundervisning er derimot en individuell rett eleven har i de tilfellene han eller hun trenger ekstra tilrettelegging utover det ordinære tilbudet.

Tilpasset opplæring er de tiltakene som skolen setter inn for å sikre at alle elevene får best mulig utbytte av opplæringen. De kan være knyttet til organiseringen av opplæringen, pedagogiske metoder og progresjon.

Tilpasset opplæring er ikke et mål i seg selv, men et virkemiddel for at elevene skal oppleve økt læringsutbytte.

Godt læringsmiljø og gode systemer for lokalt arbeid med læreplan, vurdering og tilbakemelding er viktige forutsetninger for å fremme en opplæring som er tilpasset elevenes evner og forutsetninger.

Tilpasset opplæring er forankret i de sentrale prinsippene om fellesskolen, som inkluderende opplæring og likeverdsprinsippet.

Elever som ikke har eller kan få tilfredsstillende utbytte av den ordinære opplæringen, har rett til

spesialundervisning. Det er opplæringsloven § 5 som regulerer hvem som har rett til spesialundervisning, hva som skal vurderes når skoleeier eller skolen skal avgjøre hvilket opplæringstilbud som eleven skal få, skoleeiers ansvar til å treffe enkeltvedtak om spesialundervisning, kravene til den sakkyndige vurderingen, saksbehandlingen, unntak fra reglene om innholdet i opplæringen og pedagogisk-psykologisk tjeneste (PPT).

Det er opplæringsloven § 5-1 som sier noe om rett til spesialundervisning:

Elevar som ikkje har eller som ikkje kan få tilfredsstillende utbytte av det ordinære opplæringstilbodet, har rett til spesialundervisning.

Tilfredsstillende utbytte er et skjønnsmessig vurderingstema. Det kan være vanskelig å fastsette hvor grensen går for hva som er tilfredsstillende utbytte.

Spesialundervisning er en rett og ingen plikt. Ingen kan avvise elevens individuelle rett til spesialundervisning eller begrense spesialundervisningen med begrunnelse i for eksempel ressurser eller økonomi. Dette følger også av opplæringsloven § 13-10 første ledd. Vilkåret for at en elev har rett til spesialundervisning, er at hun/han ikke har, eller kan få, tilfredsstillende utbytte av den ordinære opplæringen. For å avgjøre dette, må skolen se både på hva som er den ordinære opplæringen, og hva som vil være et tilfredsstillende utbytte av opplæringen for den enkelte elev. Kvaliteten på den ordinære opplæringen er relevant for om en elev har rett til spesialundervisning. Blant annet har økt lærertetthet, lærerens kompetanse, mindre elevgrupper og mer praktiske metoder betydning for hvor mange elever som har behov for spesialundervisning. Det systemrettede arbeidet på skolen er derfor viktig. Det er en skjønnsmessig vurdering om en elev har et tilfredsstillende utbytte av den ordinære opplæringen.

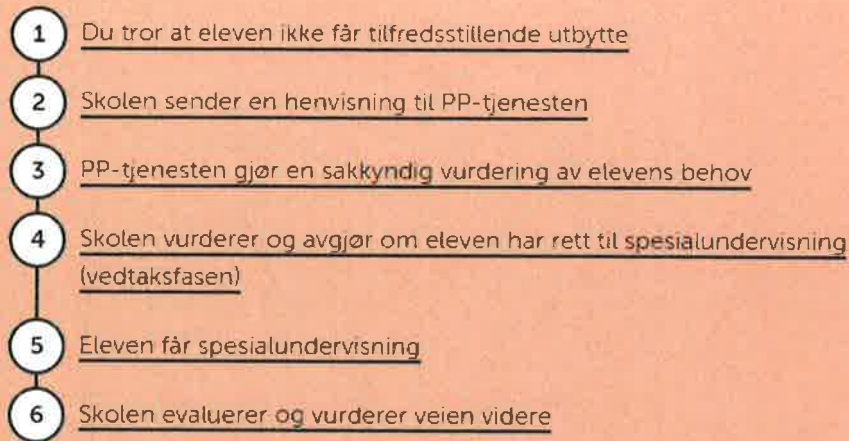
- Skolen må sørge for at lærerne vurderer om eleven kan få et tilfredsstillende utbytte ved å gjøre tilpasninger innenfor den ordinære opplæringen.
- Skolen skal så raskt som mulig sette inn tiltak som gjør at eleven får et tilfredsstillende utbytte av opplæringen.
- Skolen må sette i gang nødvendige undersøkelser for å finne ut om eleven kan ha rett til spesialundervisning.

Spesialpedagogisk hjelp til barn før de går på skole er hjemlet i barnehageloven § 19 a.

Barn under opplæringspliktig alder har rett til spesialpedagogisk hjelp dersom de har særlige behov for det. Dette gjelder uavhengig av om de går i barnehage.

Formålet med spesialpedagogisk hjelp er å gi barn tidlig hjelp og støtte i utvikling og læring av for eksempel språklige og sosiale ferdigheter.

Faser i saksgangen

Figuren er hentet fra <http://www.udir.no/laring-og-trivsel/sarskilte-behov/spesialundervisning/>

Det kan i første fase være en eller flere som stiller spørsmål ved om eleven får tilfredsstillende utbytte av den ordinære opplæringen. Det kan være noen på skolen, foreldrene eller eleven. Årsaken til bekymringen kan være at eleven strever faglig eller sosialt.

Kommunestyret vedtok 12.02.14 at Saltdal kommune skulle inngå et vertskommunesamarbeid mellom kommunene Fauske, Beiarn, Sørfold, Saltdal og Steigen om en interkommunal PP-tjeneste. Fauske kommune skal være vertskommune for ordningen etter kommunelovens §28 1-b, administrativt vertskommunesamarbeid. Det er derfor PPT indre Salten som er Saltdal kommunes sakkyndige instans i saker om spesialundervisning.

I Saltdal kommune er skolen ved rektor gitt myndighet til å fatte enkeltvedtak om spesialundervisning. Delegering av myndighet fra skoleeier til skolen ved rektor vil i de fleste tilfeller være mest praktisk og beste alternativ for å sikre at det er beslutningsmyndighet nærmest barnet som tar avgjørelsen spesialundervisning. Det fritar imidlertid ikke skoleeier fra ansvaret det ligger i at skoleeier må sikre at skolen har den nødvendige habilitet, kompetanse, oversikt og kapasitet til å fatte vedtakene. Skoleeier må ha et forsvarlig system for å sikre at kravene i opplæringsloven og tilhørende forskrifter blir oppfylt jf opplæringsloven § 13-10. I Saltdal kommune er RISK innført som internkontrollsystem. Dette systemet er i liten grad implementert for skolene og arbeidet bør derfor intensiveres slik at skoleeier tilfredsstiller kravet. Når det gjelder barnehagene fattes enkeltvedtakene i samråd mellom kommunalleder og virksomhetsleder.

Om samarbeidsavtalen

Gjennom samarbeidsavtalen har både vertskommune og samarbeidskommunene plikter, i tillegg til at det er etablert et administrativt og faglig samarbeidsorgan som møtes to ganger pr år.

Når det gjelder de økonomiske forpliktelsene fremkommer det av samarbeidsavtalen at budsjettet skal være basert på at vertskommunens drift av PPT skal gå i økonomisk balanse, dvs. at vertskommunen skal ha dekket alle sine utgifter til driften (med fradrag av egenandel), herunder andel av generelle kostnader til støttetjenester for kommunen som knytter seg til samarbeidet, uten at driften skal gi fortjeneste.

Budsjettet fastsettes ut fra ordinære og påregnelige driftsutgifter, og inntekter. Eventuell økning i utgifter eller reduksjon i inntekter i løpet av året som ikke er budsjettet, fordeles mellom deltakerkommunene gjennom neste års budsjett i henhold til avtalt fordeling.

Beregning og fordeling av utgifter er basert på befolkningsstatistikk og fordeler som vist i tabellen under. Tallene nedenfor er hentet fra ssb befolkningsstatistikk 3.kvartal 2013

Kommune	Folketall	Prosentandel	Kostnad
Fauske	9 544	48,02 %	Kr 3 070 015
Sørfold	1 980	9,96 %	Kr 636 763
Steigen	2 537	12,76 %	Kr 815 772
Saltdal	4 739	23,84 %	Kr 1 524 139
Beiarn	1 077	5,42 %	Kr 346 511
TOTALT	19 877	100 %	Kr 6 393 200

Denne prosentfordelingen er basert på SSB's statistikk pr. 3.kvartal 2013. Beregning gjøres hvert år ut fra kjente tall pr 1. juli.

Arbeidsgruppe med gjennomgang av Nye PPT

Kommunalleder har gitt alle skoler og barnehagene et oppdrag med å:

- Beskriv egen praksis for bruk av PPT og spesialundervisning på den enkelte skole og barnehage.
- Beskriv konkrete tiltak som skal bidra til:
 1. En bedre tjeneste med kvalitetssikring og systemisk tenking (jf. målet til «Nye PPT» om et forsvarlig system for barn med særlige behov)
 2. Bedre ressursutnyttelse (jf. kravet om innsparing på kr 700 000)

Ut fra de tilbakemeldingene fremkommer det at både skoler og barnehager arbeidet systematisk og kontinuerlig med å legge til rette for de barn/elevne som har spesielle behov. Det er møter i barnehageteam/S-team, dialogmøter, observasjoner, veiledning, henvisning til sakkyndig vurdering og evalueringer. Dette er ressurskrevende arbeid, men som prioriteres høyt på den enkelte skole/barnehage.

Tilbakemeldingene er i stor grad positive mht samarbeidet med PPT indre Salten. Det har vært noe ventetid og det tar noe tid for å få sakkyndige vurderinger, men i de pågående sakene er det godt samarbeid.

Når det gjelder årsakssammenhenger mellom antall saker og utvikling over tid, er det vanskelig for skolene/barnehagene å analysere seg frem til hvorfor antallet elever med spesialundervisning øker eller minsker. Enkeltbarn i skole og barnehage med spesielt store behov kan gi store utslag økonomisk. Dette er behov som ikke påvirkes av særlig av det systemiske arbeidet til skolen/barnehagen og PPT. Læring og barns utvikling er en kompleks prosess der det er mange faktorer som spiller inn. Det kan imidlertid sies at det i Saltdal kommune, som i resten av landet, jobbes kontinuerlig med at flest mulig elever skal få dekket sine behov gjennom tilpasset opplæring i den ordinære undervisningen før de henvises til sakkyndig vurdering. Dette har vært et fokus hos skolene og PPT indre Salten i noe tid. Dette arbeidet vil videreføres slik at vi, og sammen med samarbeidskommunene i PPT indre Salten, på sikt kan lære og ha kontinuerlig forbedring av tjenestene.

Av konkrete tiltak som foreslås for å forbedre tjenestene er:

- Veiledning på systemnivå fra PPT slik at skoler/barnehager kan løse sine utfordringer selv. Dette er også et uttalt mål for PPT indre Salten.
- Kompetanseutvikling og utdanning av spesialpedagoger. Å ha lokal kompetanse er viktig i den innledende fasen med å utnytte handlingsrommet i den ordinære driften/tilpasset undervisning før det sendes henvisning om sakkyndig vurdering.

- Videreutvikle samarbeidsmøtene med PPT indre Salten og tettere dialog under utarbeidelse av de sakkyndige vurderingene slik at vi oppnår kontinuerlig forbedring og utnyttelse av ressursene.
- PPT sine saksbehandlere er ønsket mer inn i klassen/barnehagen for å observere slik at skole, PPT og foreldre er samstemte om ståsted/vansker. Dette kan sees i sammenheng med ønsket om veiledning innenfor rammene av ordinær drift/tilpasset opplæring.

Det er spesielt fra barnehagene sin side presisert at tidlig innsats er viktig for å spare på lang sikt.

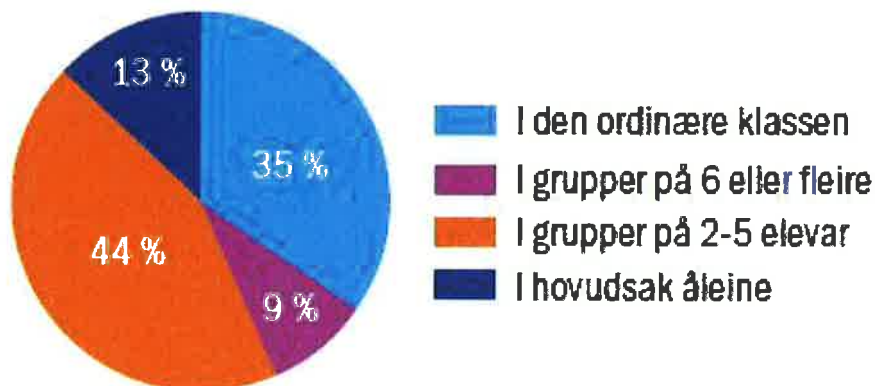
Når det gjelder ressursutnyttelse prøver spesielt skolene å organisere elever som har krav på spesialundervisning i egne grupper for å utnytte kompetanse og øvrig ressurser best mulig. Dette er en noe større utfordring i barnehagene.

Tilpassa opplæring og spesialundervisning i grunnskolen nasjonalt

Skoleåret 2015-16 har 7,9 prosent av norske elever enkeltvedtak om spesialundervisning. Det har lenge vært et politisk mål å bedre den tilpassa opplæringa slik at alle elever får et bedre læringsutbytte i den ordinære undervisninga. Tallet på elever som fikk spesialundervisning, økte jevnt fra 2006 til 2011. I løpet av de siste tre skoleåra har trenden snudd, og vi ser en liten nedgang på nasjonalt nivå. En vet ikke om nedgangen kommer av at skolene har blitt bedre på tilpassa opplæring, eller av at elever ikke får rettighetene sine oppfylt. Tallet på klagesaker som gjeld spesialundervisning, har gått ned. 17,7 prosent av lærertimene går til spesialundervisning i skoleåret 2015-16, en økning fra 14,6 i 2005. Det har vært ganske stabilt siden 2011-12.

Så langt det er mulig og forsvarlig, skal spesialundervisninga gjennomføres i den ordinære klassen. 35 prosent får spesialundervisning i hovedsak i den ordinære klassen. Resten får det meste av spesialundervisninga i grupper eller alene. Det har vært en vesentlig økning fra 2013-14 da 28 prosent fikk spesialundervisning i den ordinære klassen.

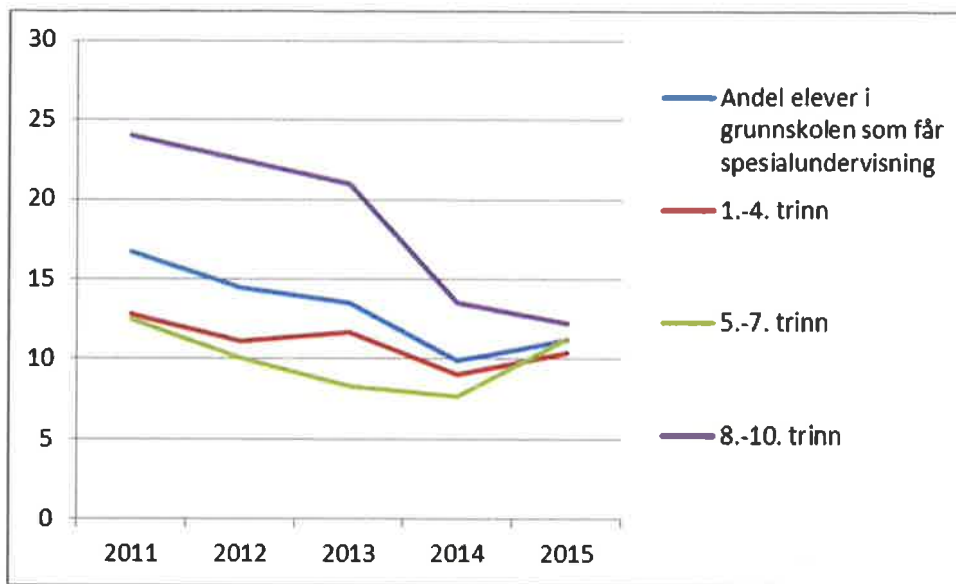
Organisering av spesialundervisninga. 2015-16. Prosent.

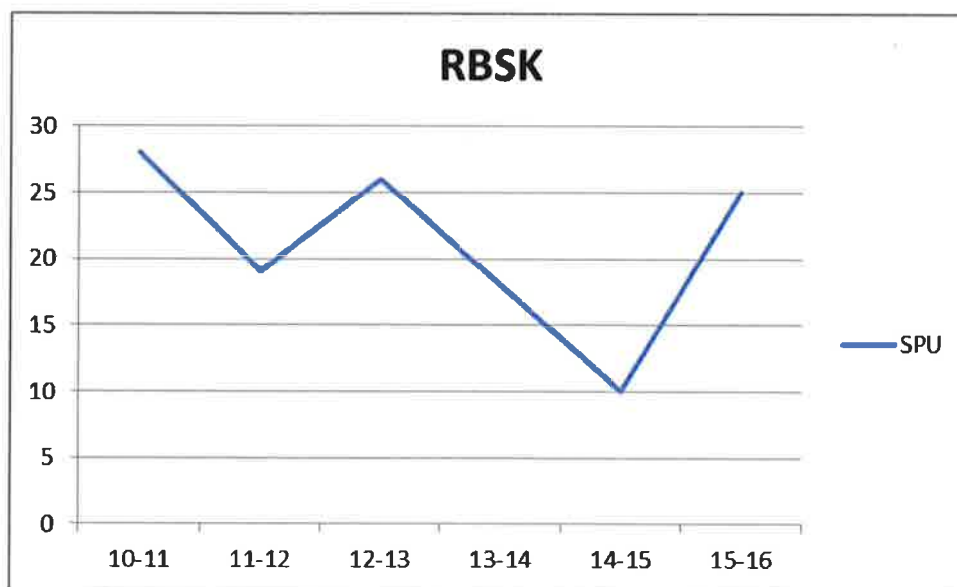
Kjelde: Utdanningsdirektoratet (GSI)

Utviklingstrekk i Saltdal kommune i spesialundervisning i skolene for perioden 2010 – 2016

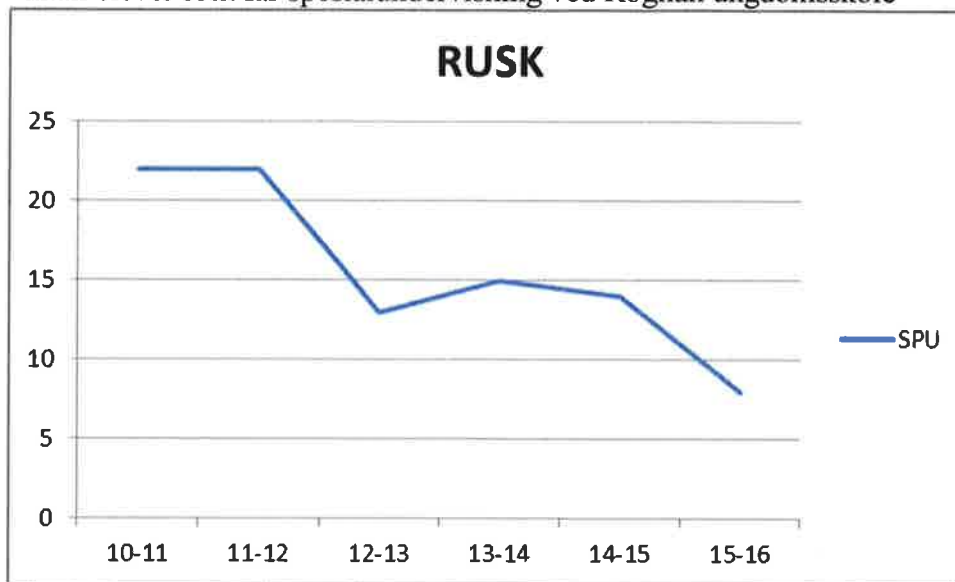
Samlet alle skolene

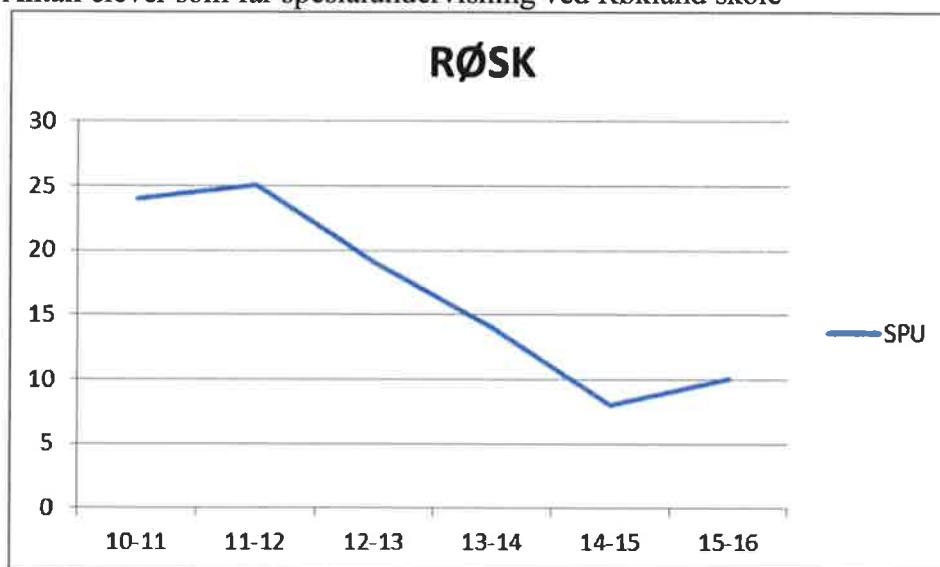
Antall elever som får spesialundervisning ved Rognan barneskole

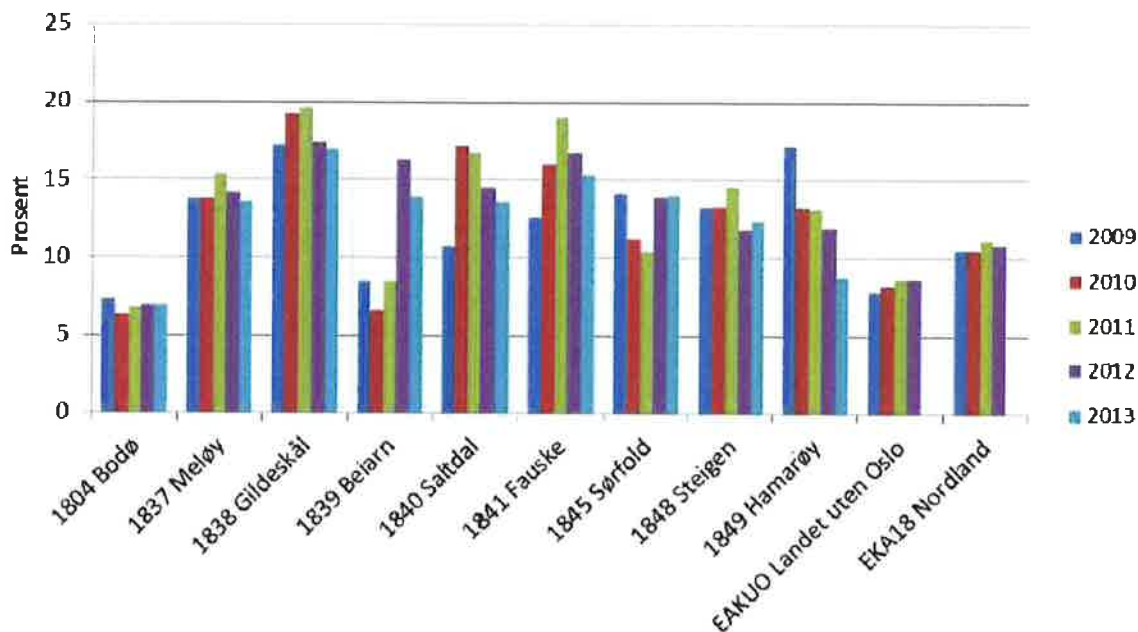
Antall elever som får spesialundervisning ved Rognan ungdomsskole

Antall elever som får spesialundervisning ved Røkland skole

Sammenligning med de øvrige kommunene i Salten

Figur 19: Andel elever i grunnskolen som får spesialundervisning, Kilde KOSTRA

Figuren er hentet fra BDO-rapporten om tjenesteyting og myndighetsutøvelse som var et av fire utredningsnotat som Salten regionråd fikk utarbeidet i forbindelse med arbeidet med kommunereform (<http://www.salten.no/prosjekter/?News=25>).

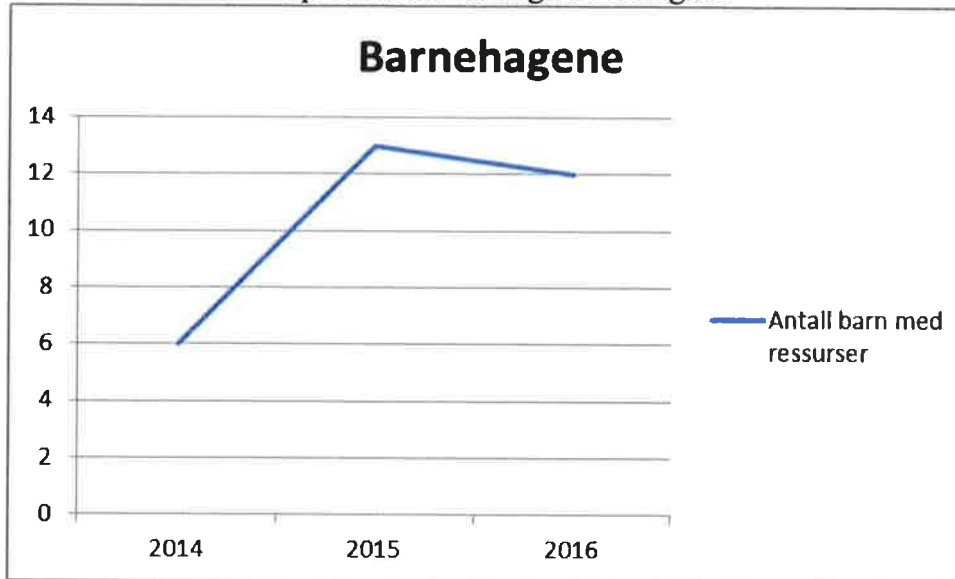
Spesialundervisning i barnehagene nasjonalt

Når det gjelder barnehagene er utviklingen de siste årene nasjonalt, en økning i andelen barn som mottar spesialpedagogisk hjelp. I snitt har barna vedtak om 15 uketimer med spesialpedagogisk hjelp, fordelt på pedagog og assistent. Språk- og kommunikasjonsvansker er det som oftest kjennetegner barn som får spesialpedagogisk hjelp. Deretter følger psykososiale vansker og atferdsvansker, utviklingshemming, sammensatte vansker og språk- og kommunikasjonsvansker blant minoritetspråklige barn.

	2011	2012	2013	2014	2015
Antall barn med enkeltvedtak om spesialpedagogisk hjelp	6 482	6 577	6 959	7 799	7 950
Andel av alle barn i barnehage	2,3 %	2,3 %	2,4 %	2,7 %	2,8 %

Kilde: Utdanningsdirektoratet (BASIL)

Antall elever som får spesialundervisning i barnehagene

For barnehagene mangler det godt tallmateriale for de en lengre tidsserie enn 2014-2016. vi ser likevel en økning i andel barn med vedtak om spesialundervisning. I Saltdal kommune har det vært satset på tidlig innsats, noe som kan være årsaken til en minkende andel spesialundervisning på ungdomstrinnet. Dette er imidlertid ikke en kausalitet vi kan slå fast med sikkerhet. Det er mange forhold som kan påvirke andelen barn med behov for spesialundervisning.

På bakgrunn av det arbeidet som er gjort fra januar 2016 og frem til nå, ansees det som lite realistisk at det skal kunne spares inn kr 700 000 på PPT og kr 295 000 på spesialundervisning. Det kan over tid vise seg at ressurser kan utnyttes på en bedre måte, uten at det skal gå utover kvaliteten på tjenestene. Administrasjonen ser imidlertid ikke at det vil være mulig å forvente en varig innsparing på dette tiltaket.

Rådmannens innstilling

Saken tas til orientering. Administrasjonen bes om å legge frem andre forslag til innsparingstiltak i forbindelse med budsjettprosessen for 2017.

Saksprotokoll i Utvalg for oppvekst og kultur - 06.09.2016

Behandling:

Enstemmig innstilling:

Saken tas til orientering. Administrasjonen bes om å legge frem andre forslag til innsparingstiltak i forbindelse med budsjettprosessen for 2017.

Saksfremlegg

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Utvalg for oppvekst og kultur	24/16	06.09.2016
Kommunestyre	84/16	15.09.2016

Sign.	Eksp. til:
-------	------------

Utvidet åpning av gymsaler i helger og høytid - OK

Foreliggende dokumenter:

Referat fra AMU 21.06.16

Sakens bakgrunn

I forbindelse med sak 109/15, Økonomiplan for 2016-2019, ble det under kommunestyret i desember 2015 fremmet et benkeforslag som ble vedtatt. I vedtakets pkt. 14 heter det: *Kommunen bør legge til rette for åpne haller og gymsaler også på skolefridager/-ferie. Unntatt er ved spesielle arr. og tentamen/eksamen/sommerferie.*

Saken har tidligere vært oppe i Utvalg for oppvekst og kultur i møte 09.03.16 med følgende enstemmige vedtak:

Saken om åpne haller utredes i et folkehelseperspektiv og sendes til AMU før behandling i utvalget

Saken har nå vært oppe til behandling i AMU den 21.06.16 der det ble fattet følgende enstemmige vedtak:

- *Før vedtaket fra kommunestyret sak 109/15 gjennomføres, må renholdssituasjonen i Saltdal kommune utredes med tanke på om det er samsvar mellom arbeidsoppgaver og bemanning.*
- *Saltdal kommune skal innføre renhold etter NS Insta 800, der ønsket kvalitet beskrives for hvert formålsbygg.*
- *Gjennomgangen og utarbeidelsen av renholdsplanen gjennomføres av eksterne ressurser eller som midlertidig tilsatt prosjektansvarlig.*
- *Kostnadene til dette dekkes inn gjennom den vedtatte opptrappingsplan, i kommunestyre sak 23/15 pkt. 5.*
- *Renholdernes arbeidssituasjon skal løftes opp på et nivå som er representativt for dagens renholdssystemer og hjelpemidler.*
- *Saken tas opp i neste planlagt AMU-møte vedr. gjennomføring av prosessen*

Vurdering

Administrasjonen ønsker å jobbe for at kommunens tilbud for fysisk aktivitet og helse er så godt som mulig. Det er en ambisjon om at flest mulig får mulighet til å utøve et bredt utvalg aktiviteter for både sosial og fysisk adspredelse. Det er ikke et eksplisitt mål i gjeldende Folkehelseplan at det skal legges til rette for utvidet åpning av gymsaler i helger og høytid, men det vil likevel være et godt tiltak for å legge til rette for en aktiv befolkning. For å kunne realisere flere av delmålene i gjeldende plan vil utvidet åpning av gymsaler i helger og høytid være et aktuelt tiltak.

Renholds-situasjonen i kommunen er vanskelig. Administrasjonen vurderer at tilbudet om utvidet bruk av gymsaler, ikke kan gå på bekostning av renholdernes arbeidssituasjon. I saksfremlegget til AMU den 21.06.16 skriver saksbehandler at før en åpner for utvidet bruk av kommunens gymsaler, må en ivareta egne arbeidstakere og sikre at deres rettigheter er ivaretatt på en ordentlig måte. Det er derfor viktig at en renholdsplan kommer på plass, slik at en da kan beregne hva det vil koste, og hvilke behov for renhold det utløser. Deretter kan en velge å innføre en utvidet bruk av gymsalene, som imøtekommer kommunestyrets vedtak i desember.

Rådmannens innstilling

1. Utarbeidelse av renholdsplan vurderes innarbeidet inn i økonomiplanen for 2017-2020
2. Saken om utvidet åpning av gymsaler i helger og høytid utsettes til det foreligger en renholdsplan

Saksprotokoll i Utvalg for oppvekst og kultur - 06.09.2016

Behandling:

Enstemmig innstilling:

1. Utarbeidelse av renholdsplan vurderes innarbeidet inn i økonomiplanen for 2017-2020
2. Saken om utvidet åpning av gymsaler i helger og høytid utsettes til det foreligger en renholdsplan

Saksfremlegg

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Utvalg for Helse og omsorg	54/16	07.09.2016
Kommunestyre	85/16	15.09.2016

Sign.	Eksp. til:
-------	------------

Investering i ny velferdsteknologisk driftsplattform

Foreliggende dokumenter:

- Prosjektplan for utredning av ny velferdsteknologi til Saltdal kommune
- [Helsedirektoratets anbefalinger på det velferdsteknologiske område](#)
- [Første gevinstrealiseringsrapport med anbefalinger -Nasjonalt velferdsteknologiprogram](#)
- [Fagrappport om implementering av velferdsteknologi i de kommunale helse og omsorgstjenestene 2013-2030](#)
- [Veileder i personvern og informasjonssikkerhet ved bruk av velferdsteknologi](#)
- [Meld. St. 26 -Fremtidens primærhelsetjeneste -nærhet og helhet](#)

Sakens bakgrunn

Definisjon Velferdsteknologi:

«Med velferdsteknologi menes først og fremst teknologisk assistanse som bidrar til økt trygghet, sikkerhet, sosial deltakelse, mobilitet og fysisk og kulturell aktivitet, og styrker den enkeltes evne til å klare seg selv i hverdagen til tross for sykdom og sosial, psykisk eller fysisk nedsatt funksjonsevne. Velferdsteknologi kan også fungere som teknologisk støtte til pårørende og ellers bidra til å forbedre tilgjengelighet, ressursutnyttelse og kvalitet på tjenestetilbudet. Velferdsteknologiske løsninger kan i mange tilfeller forebygge behov for tjenester eller innleggelse i institusjon.»¹

¹ NOU 2011:11 «Innovasjon i omsorg»

Bruk av velferdsteknologiske -og innovasjonsrettede løsninger i kommunal sektor kan bli viktige verktøy i møtet med fremtidens demografiske utfordringer. Kommunenes Sentralforbund (KS) mener at «økt bruk av velferdsteknologi i pleie og- og omsorgssektoren kan være et viktig bidrag i møte med samfunnets omsorgsbehov. For å kunne løse fremtidens omsorgsutfordringer må kommunene finne nye løsninger, både i organiseringen av tjenestene og i bruken av ny teknologi. Velferdsteknologi er ikke et mål i seg selv, men kan være et virkemiddel i arbeidet med å gi gode pleie – og omsorgstjenester» (ks.no/velferdsteknologi) Målet er at velferdsteknologi skal inngå som en naturlig integrert del av tjenestetilbudet i de fleste kommuner (Nasjonalt Velferdsteknologi program, Helsedirektoratet 2014)
Fremtidens omsorgstjenester retter innsats og utvikling mot motivasjon og egenmestring. Brukere skal i større grad øves og støttes til å ta mer ansvar for egen helse. I dette vil velferdsteknologi inngå som en sentral og integrert del av kommunens tjenesteutforming.

Hovedgrunnene for å satse på velferdsteknologi er at velferdsteknologi:

- Kan bidra til at enkeltindividet gis mulighet til å mestre eget liv og helse bedre, basert på egne premisser.
- Kan bidra til at personer med behov for helse og omsorgstjenester kan bo lengre hjemme og dermed utsette tidspunktet de ellers ville måtte flytte til sykehjem for kortere eller lengre tid.
- Vil kunne bygge opp under målsetningen om et universelt utformet samfunn innen 2025.
- Kan bedre kvaliteten på tjenester, øke fleksibiliteten og bidra til bedre arbeidsmiljø.
- Kan bidra til innovasjon i helse- og omsorgstjenestene og skape nye arenaer for samvirke med nærmiljø, pårørende, frivillige, ideelle aktører, akademia og næringsliv.
- Kan bidra til innovasjon og bedre samvirke og oppgaveløsning mellom kommunale og andre velferdsaktører.
- Kan gi offentlig og privat verdiskapning og utvikle seg til en ny viktig innenlands og eksportnæring.
- Vil kunne gi en positiv samfunnsøkonomisk effekt.

Helsedirektoratet anbefalte i oktober 2014 at kommunen bør starte overgang fra analoge til digitale trygghetsalarmer (innen 2020), herunder også anbefalinger til krav som kommunen bør stille til leverandører av digitale trygghetsalarmer. Helsedirektoratet anbefaler følgende teknologityper integrert i kommunes helse- og omsorgstjenestetilbud:

- Varsling – og lokaliseringsteknologi (GPS)
- Elektronisk medisineringsstøtte
- Elektroniske dørlåser (e-lås)
- Andre teknologiområder

Helsedirektoratet setter følgende samfunnsmål for nyttegjøring av velferdsteknologiske løsninger frem mot 2020²:

Samfunnsmål 2020:

- Velferdsteknologiske løsninger er allment etterspurt og anskaffes når mennesker selv skal tilrettelegge for egen alderdom og som løsninger for økt livskvalitet, mestring av eget liv og økt selvstendighet
- Velferdsteknologi har gjort de kommunale helse- og omsorgstjenester godt rustet til å møte fremtidens utfordringer med brukertilpassede tjenester.

Helsedirektoratet anbefaler at målsetningene for bruk av velferdsteknologi ikke knyttes opp mot ulike typer teknologier, men mot formålet ved å ta velferdsteknologiske løsninger i bruk.

Det anbefales følgende effektmål:

Effektmål 2020:

- Velferdsteknologiske løsninger er utviklet, tilgjengelig og aktivt tatt i bruk slik at mennesker kan gis:
 - tryggere rammer for å kunne bo i egen bolig lengst mulig
 - mulighet til å mestre eget liv og helse best mulig
- Velferdsteknologiske løsninger er tatt i bruk av de kommunale helse- og omsorgstjenestene og gitt:
 - robuste og fleksible tjensteløsninger som kan møte en fremtidig økt etterspørsel etter helse- og omsorgstjenester
 - bedret arbeidsmiljø og rekruttering av helsepersonell

Vurdering

Stortingsmelding 26 – «Fremtidens primærhelsetjeneste – nærhet og helhet» beskriver et utfordringsbilde som Saltdal kommune må ta stilling til i prioritering og planlegging:

- Helse og omsorgstjenester skal utvikles sammen med pasienter, brukere og pårørende
- Det vil bli et økende antall brukere med mer sammensatte og komplekse behov
- Det vil bli mer utfordrende å rekruttere helsepersonell
- Det vil bli mer utfordrende å rekruttere helsepersonell med videreutdanning og spesialisering til arbeid i sykehjem og hjemmetjeneste
- Utfordringer i forhold til samarbeid og kompetansedeling må imøtekommes
- Det vil bli en stadig voksende forsørgerbyrde (flere eldre)

² Velferdsteknologi – Fagrapport om implementering av velferdsteknologi i de kommunal helse – og omsorgstjenesten 2013 – 2030 IS 1990

Velferdsteknologiske løsninger vil være et viktig verktøy og tjenestesupplement for å imøtese dette utfordringsbildet.

Basert på kommunens egen statusvurdering og nasjonale anbefalinger for utvikling av velferdsteknologi vil det være viktig å igangsette en prosess for utbygging og implementering av velferdsteknologi i Saltdal kommune. Statusbilde for kommunen er at teknologisk utstyr innen helse og omsorg er i kritisk dårlig forfatning.

Trygghetsalarmene som vi har er analoge og i dårlig tilstand. Det er svært vanskelig å skaffe reservedeler til disse alarmene. Det vil være begrenset hvor lenge det kan gjøres gjentatte reparasjoner på de samme alarmene. Det er nasjonale forventninger til at kommunene går fra analoge til digitale trygghetsalarmer innen 2020.

Ved etablering av nytt sykehjem i 2001 ble det montert et sykesignalanlegg som allerede da ikke var av det nyeste på markedet. Sykesignalanlegget er nå utdatert i den form at det ikke lenger er mulig å finne reservedeler til utskifting. Anlegget har vært ute av drift ved flere anledninger. Hvis sykesignalanlegget ikke virker slik det skal til enhver tid, vil ikke sykehjemmets beboere kunne melde fra om at de har behov for hjelp. Helsepersonell vil heller ikke ha mulighet til å varsle om akutt situasjoner og tilkalle bistand. Ut fra risikovurdering kan det fastslås at det vil være betydelig fare for liv og helse med mindre sykesignalanlegg utbedres, eller erstattes med et nyere, mer oppdatert anlegg. Alarmer ved Heimly og omsorg er også å regne som utdaterte og i dårlig stand. I sum er det store behov for alarmoppgraderinger. En betydelig utfordring er at sykesignalanlegg og trygghetsalarmer er operative på to adskilte systemer. I henhold til nasjonale anbefalinger og standardiserte krav bør en digital plattform dekke en felles samkjøring av alle velferdsteknologiske løsninger kommunen har behov for.

I budsjettarbeidet for 2016 ble det tatt høyde for anskaffelse av et antall nye digitale trygghetsalarmer. Denne anskaffelsen ble midlertidig utsatt ut fra en vurdering knyttet til en helhetlig tilnærming til velferdsteknologien. Kommunen har som beskrevet, ingen felles dataplattform som er kompatibel til en bred anbefalt satsing på velferdsteknologi. For å sikre at kommunen gjør gode og langsiktige investeringer er det nødvendig med et velfundert grunnarbeid.

Det er nedsatt en tverrsektoriell prosjektgruppe som skal jobbe med velferdsteknologiske løsninger i Helse og omsorg. Første trinn i prosessen er å rette innsats mot anskaffelse av en digital driftsplattform for kommunen. Frem til oktober 2016 skal prosjektet utarbeide en oppdragsbeskrivelse som skal danne grunnlag for en kravspesifikasjon for offentlig anskaffelse av en digital driftsplattform for velferdsteknologiske løsninger. Det forutsettes da at den digitale plattformen tilfredsstiller alle nasjonal krav.

Ved anskaffelse av en digital driftsplattform vil kommunen få mulighet for en bred satsing på innovasjon og ny teknologi i helse og omsorg. Kommunen og innbyggerne vil være bedre rustet for å møte utfordringsbilde beskrevet i Stortingsmelding 26, herunder vil blant annet BEON - prinsippet (Beste Effektive Omsorgs Nivå) være sentralt. Dette er et prinsipp om at alt forebyggende og helsefremmende arbeid bør foregå i så nær tilknytning til brukers hjemmemiljø som mulig. BEON prinsippet er nedsatt i kommunale og fylkeskommunale forpliktelser gjennom blant annet gjeldende lovverk og en rekke offentlige utredninger og anbefalinger.

I den kommunale omsorgstrappen synliggjøres ulike nivå i helse -og omsorgstjenestene. Tilbud tildeles ut fra det hjelpebehov brukerne har til enhver tid – fra lavterskeltilbud til omfattende hjelpebehov. En fullstendig og skalerbar driftsplattform for velferdsteknologi vil bidra til at flere i større grad kan benytte et lavterskeltilbud i omsorgstrappen, og samtidig oppleve å få tjenester av god kvalitet der trygghet og egenmestring er i fokus. Flere kan bo lengre i eget hjem – bruk av institusjonsplasser og omsorgsplasser kan potensielt utsettes lengre med supplerende

velferdsteknologiske løsninger. I dette inngår også tekniske løsninger som i større grad muliggjør sosial deltakelse, og kan motvirke ensomhet hos brukerne.

En felles driftsplattform vil samkjøre en utfasing av det analoge telenettet. Driftsplattformen vil administrere tekniske løsninger knyttet til;

- GPS, herunder sporings og varslingsteknologi..
- Mottak av alarmer
- Elektroniske dørlåser.
- Ruteplanlegging for effektive og gode hjemmebaserte tjenester,
- Elektroniske medisindosetter
- Digitalt tilsyn på natt.
- Andre løsninger i sykehjem og generelt - for eksempel løsninger til personer med kroniske lidelser, mennesker med rehabiliteringsbehov og barn og unge med ulike helseutfordringer.

Noen eksempler:

En kombinasjon av bevegelsessensor og dørsensor kan fange opp når en bruker forlater eget hjem – en løsning som kan være aktuell for hjemmeboende bruker med begynnende demens. I kombinasjon med mobile trygghetsalarm kan denne løsningen gi brukere og pårørende større grad av trygghet og frihet, samtidig som at eventuelt natt-tilsyn av hjemmetjenesten langt på vei kan fases ut. Løsningen kan redusere risiko for at bruker går ut på natt med dårlig bekledding eller kommer til annen skade. Gjennom den mobile trygghetsalarmen kan det også settes rammeområder for bevegelse – «trygge soner». Dette kan settes individuelt for hver bruker i samråd med bruker selv og pårørende. I dette vurderes gevinst (trygghet og sikkerhet) opp mot gode rutiner og etiske/ rettslige individuelle forhold (privatliv og personvern)

Bevegelsessensorer kan ha innslag på lys når brukere står opp fra seng om natten, noe som kan gi økt trygghet på natt og forebygge fall ved for eksempel toalettbesøk.

Elektroniske medisindispensere kan knyttes til trygghetsalarmer. Dette gir en varsling til bruker når det er tid for å ta medisin. Dersom medisin ikke tas ut av dispenser ut fra angitt tidsintervall gis det melding til hjemmetjeneste eller pårørende. Erfaringer fra nasjonalt velferdsteknologiprogram viser at spesielt mennesker med Parkinson har god nytte av denne løsningen. Hjemmetjeneste får økt fleksibilitet i planlegging av arbeidsoppgaver og blir mindre rettet inn mot fysisk oppfølging i forhold til hvem som skal ha medisiner når.

Elektroniske dørlåssystemer vil kunne erstatte nøkkelbokser på vegg utenfor brukers bolig. Effekt av denne teknologien vil kunne være bedre ressursbruk og gi økt sikkerhet i tjenestene. Det vil bli færre nøkler som skal disponeres og mindre fare for at nøkler blir borte. I sykehjemsavdelinger kan e – lås systemer bedre trygghet og sikkerhet for beboere overfor andre beboere, for eksempel på skjermede avdelinger. Dette vil også gi økt trygghet for ansatte. E – lås systemet kan styres gjennom smarttelefoner og elektroniske kjørelistes. Endel utfordringer ligger til dette, blant annet knyttet til fysisk utforming av bolig- borettslag, enheter med felles inngangsdører med andre, avklaringer med nødetater om tilgang osv.

Erfaringer fra andre kommuner viser at det er muligheter og potensial for betydelig gevinstrealisering ved riktig bruk av velferdsteknologi. De mulige gevinstene som skisseres er;

- Økt kvalitet,
- Spart tid
- Unngåtte kostnader³

Gevinstrealisering – konkrete eksempler

Av konkrete gevinstrealisering gjennom bruk av velferdsteknologi kan følgende eksempler fremvises (fra nasjonal velferdsteknologiprogram)

- a) Hele ni av ti brukere i Bærum oppgir at mobil trygghetsalarm gjør dem tryggere i hverdagen og åtte av ti oppgir en følelse av større frihet
- b) Pårørende i Drammen, Oslo og Skien har kunnet stå lengre i jobb
- c) Et bokollektiv i Larvik har redusert behov for ekstra bemanning etter at én beboer tok GPS i bruk. Unngått kostnad for kommunen er estimert til 120 000 kr for to mnd.
- d) Drammen kommune har hatt en sannsynlig økonomisk gevinst på 6,2 mill. kroner ved at ni brukere har tatt GPS i bruk.
- e) Flere kommunale enheter i Østre Agder har unngått økt bemanning på natt ved å ta i bruk digitalt natt-tilsyn
- f) I Bærum gir elektronisk medisindispenser færre avvik knyttet til medisinhandling og kommunen har spart administrasjonstid på avviksrapportering.
- g) I fire bydeler i Oslo er antall hjemmebesøk redusert med 18 prosent for brukere av elektronisk medisineringsstøtte.
- h) Horten kommune anslår å spare 10-15 prosent av dagens tidsbruk i tjenesten, omregnet til en årlig innsparing på 10-15 mill. kroner.
- i) Elektroniske dørlåser i hjemmebaserte tjenester i Bærum frigjør arbeidstid hos ansatte og gir en sikrere nøkkelhandling

Utfordringer

Utfordringer knyttet til velferdsteknologi vil blant annet være at dette er å regne som et «uferdig» marked. Det er mange ulike leverandører som tilbyr ulike tekniske løsninger, alternativer og pris - Marked og produktutvikling er i stadig endring og ulike produkter er ikke nødvendigvis kompatible med hverandre. Nasjonale standarder er ikke ferdigutviklet på alle områder, sees også opp mot markeds- og samfunnsutvikling. Alt i alt er dette arbeidet en krevende og sammensatt øvelse for kommunen som krever en tverrsektoriell tilnærming, der også administrativ og politisk forankring er viktig.

Innføring og økt satsning på velferdsteknologi i kommunal sektor vil medføre en betydelig endringsvilje i forhold til utformingen av tjenestetilbudet. Velferdsteknologiske løsninger er ikke bare et nytt element som kan overføres og legges på gamle rutiner. Velferdsteknologien skal virke sammen med de kommunale tjenestene noe som medfører utvikling av nye arbeidsmetoder og metodikk. Herunder sees også nødvendig kompetanseheving i

³ Helsedirektoratet IS 2416 - Første gevinstrealiseringsrapport med anbefalinger Nasjonalt velferdsteknologiprogram

organisasjonen, både på bruk og nytteverdi, men også i forhold til brukermedvirkning, etiske refleksjoner rundt bruk, samt rettslige forhold i henhold til «Normen»⁴

Økonomiske rammer for anskaffelse av driftsplattform

Anskaffelse av en ny digital plattform vil medføre en betydelig kostnad for kommunen. I prosjektplan for ”Utredning av ny velferdsteknologi til Saltdal kommune” estimeres kostnadene som følgende i «fase 1»:

Aktivitet	Kostnad	Sum finansiering		Finansieringskilder - Egeninnsats - Eksterne midler* - Interne midler
		Ekstern	Intern	
Fase 1 – Ressursbruk i prosjektfasen				
Prosjektledelse, lønn**	100.000,-		X	Egeninnsats
Diverse andre utgifter***	15.000,-		X	Konferanse/ kurs
Sum	115.000,-		X	
Fase 1 – Estimerte kostnader for Velferdsteknologiutvikling				
Opplæringsutgifter	150 000,-	X	X	Driftsopplæring på systemet
Prosjektering	500 000,-	X		
Trygghetsalarmer	270 000,-	X		
Pasientvarsling	900 000,-	X		
Mobilt vaktrom	900 000,-	X		
Digital driftsplattform	1 200 000,-	X		
Elektronisk dørlås	1 200 000,-	X		
Sum	5 120 000,-			

*Prosjektleder har ansvar for å sende inn søknad ved ekstern finansiering

**Prosjektledelse (utgifter til styringsgruppe, prosjektgruppe og arbeidsgruppe for hele perioden)

***Andre driftsutgifter for hele prosjektperioden

Iberegnet opplæringsutgifter vil det ligge opplæring av «superbrukere». Personer som skal drifte dette systemet må ha tilstrekkelig opplæring, og må samtidig kunne drive opplæring og veiledning av systembrukere i organisasjonen og private brukere. Her ligger også risikovurdering av bemanningsgrad knyttet til nødvendig tilgjengelig kompetanse – minimum 3 personer må kunne systemene til enhver tid. Videre ligger det ren opplæring i systemområdene sektorvis. Sykehjem, hjemmesykepleie og omsorgsboliger må ha opplæring på sine systemområder. Et tredje ledd er brukeropplæring.

Systemopplæring bygges inn i konkurransegrunnlaget. Øvrig og videre opplæring må vurderes etter hvert i videre faser i arbeidet. Presenteres som tiltaksbehov når sluttrapporten av prosjektet foreligger.

Prosjektering gjøres eksternt ut fra kommunens behovs – og bestillingsanalyse.

⁴ Veileder i personvern og informasjonssikkerhet ved bruk av velferdsteknologi

Saltdal kommune har kritiske utfordringer knyttet til trygghetsalarmer og et utdatert sykesignalanlegg på sykehjemmet. Kommunen bør anskaffe en ny digital driftsplattform som er kompatibel med kommunes fremtidige velferdsteknologiske behov samt nasjonale krav og anbefalinger. Utarbeidelse av bestillingsgrunnlag til prosjektering utføres av nedsatt prosjektgruppe. Investering i ny digital driftsplattform for velferdsteknologi vurderes lagt inn i budsjetttramme for 2017 ut fra kostnadsramme på kr 5.120.000

Rådmannens innstilling

Saltdal kommune har kritiske utfordringer knyttet til trygghetsalarmer og et utdatert sykesignalanlegg på sykehjemmet. Med bakgrunn i dette bør det vurderes å innarbeide investeringsramme på 5.120.000 kr til velferdsteknologisk plattform i økonomiplan 2017-2020.

Saksprotokoll i Utvalg for Helse og omsorg - 07.09.2016

Behandling:

Enstemmig innstilling:

Saltdal kommune har kritiske utfordringer knyttet til trygghetsalarmer og et utdatert sykesignalanlegg på sykehjemmet. Med bakgrunn i dette bør det vurderes å innarbeide investeringsramme på 5.120.000 kr til velferdsteknologisk plattform i økonomiplan 2017-2020.

Saksfremlegg

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Utvalg for Helse og omsorg	59/16	07.09.2016
Kommunestyre	86/16	15.09.2016

Sign.	Eksp. til:
-------	------------

Brukerundersøkelse sykehjemmet

Foreliggende dokumenter:

Rapport «Brukertilfredshet blant beboere i sykehjem i Saltdal kommune – Resultater fra spørreundersøkelse blant sykehjemsbeboere og pårørende i Saltdal kommune»»

Sakens bakgrunn

Virksomhetsområdet Omsorg har i uke 23 og 24 gjennomført en brukertilfredshetsundersøkelse ved Saltdal sykehjem. Hensikten med undersøkelsen er å måle beboernes tilfredshet ved å bo på sykehjemmet. Fokus i undersøkelsen er blant annet trivsel, personal, oppfølging og aktivitetstilbud.

Undersøkelsen som er gjort er 2 delt der målgruppe 1 er beboere på sykehjemmet i juni 2016, målgruppe 2 er beboernes nærmeste pårørende.

Vurdering

I foreliggende rapport fra undersøkelsen presenteres de resultatene som er innhentet og behandlet etter at undersøkelsen er gjennomført. Oppslutningsprosenten for undersøkelsen ligger i overkant av 50 prosent for begge målgrupper. Da undersøkelsen er frivillig vil antallet respondenter være påregnet. I videre tilfredshetsundersøkelser vil det kunne være potensiale for større oppslutning ut fra foreliggende resultater og den oppfølging som blir gjort i videre kvalitetsutvikling ved sykehjemmet.

Resultater i undersøkelsen viser at Saltdal sykehjem scorer høyt på de fleste områdene. Sykehjemmet ligger over landsnittet for de kommunene som har benyttet denne undersøkelsesmodulen. Kommentarer gitt fra beboere og pårørende støtter også opp om dette. Beboere og pårørende er fornøyd med tilbudet som gis på Saltdal sykehjem. Det gis også konstruktive tilbakemeldinger knyttet til det forbedringspotensialet som sykehjemmet har i dag.

Følgende punkter tas med i sykehjemmets faglige – og kvalitetsforbedrende arbeid:

- Tilgjengelighet og respons fra personale (tid)

- Informasjon og kommunikasjon (møter?)
- Fysioterapi
- Aktiviteter
- Brukermedvirkning og pårørendeinvolvering

Rådmannens innstilling

Saken tas til orientering.

Saksprotokoll i Utvalg for Helse og omsorg - 07.09.2016

Behandling:

Enstemmig innstilling:

Saken tas til orientering.

Saksfremlegg

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Formannskap	118/16	30.08.2016
Kommunestyre	87/16	15.09.2016

Sign.	Eksp. til:
-------	------------

Helhetlig risiko og sårbarhetsanalyse for Saltdal kommune

Foreliggende dokument:

Forslag til risiko- og sårbarhetsanalyse – Unntatt fra offentlighet

Sakens bakgrunn

Den 24.april 2014 gjennomførte Fylkesmannen tilsyn innen Samfunnssikkerhet og beredskap i Saltdal kommune.

I dette tilsynet ble følgende avvik avdekket:

- Avvik 1. Saltdal kommunes helhetlige risiko- og sårbarhetsanalyse oppfyller ikke forskriftskravene.
Avviket gjelder følgende myndighetskrav:
Forskrift om kommunal beredskapsplikt av 22.08.11, § 2 helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse.
- Avvik 2. Kommunens «helhetlige og systematiske samfunnssikkerhets- og beredskapsarbeid» oppfyller ikke kravene i forskriften.
Avviket gjelder følgende myndighetskrav:
Forskrift om kommunal beredskapsplikt av 22.08.11, § 3 helhetlig og systematisk samfunnssikkerhets- og beredskapsarbeid.
- Avvik 3. Den overordnede beredskapsplanen til Saltdal kommune oppfyller ikke forskriftskravene.
Avviket gjelder følgende myndighetskrav:
Forskrift om kommunal beredskapsplikt av 22.08.11, § 4

I etterkant av dette vedtok Formannskapet Plan for lukking av vedtak (utvalgssak 101/14) hvor det fremkom at ROS analyse skulle være ferdigstilt innen 01.02.2015.

Vurdering

Det har nå vært gjennomført en bred og solid prosess i arbeidet med å gjennomføre en helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS-analyse) for Saltdal kommune. Analysen gir et overordnet bilde av risiko- og sårbarhet i kommunen i henhold til krav i Sivilbeskyttelsesloven, Forskrift om kommunal beredskapsplikt, og veileder fra Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap. Gjennom ROS-analysen kartlegger, systematiserer og vurderes det sannsynligheter og konsekvenser av uønskede hendelser og hvordan disse kan påvirke kommunen og dens tjenester, samt kommunens robusthet og sårbarhet innen ulike områder.

Analysen er utført på et overordnet nivå. De ulike kommunale sektorene må derfor følge opp denne ROS-analysen gjennom sitt daglige arbeid med egne risikovurderinger og risikostyring. Dette innebærer å utarbeide ROS-analyser for sitt virksomhetsområde og å forebygge uønskede hendelser gjennom internt planverk, arbeidsinstrukser og ivaretagelse av en god sikkerhetskultur.

ROS-analysen er et levende styringsdokument, og danner grunnlaget for det videre arbeidet med samfunnssikkerhet og beredskap i Saltdal kommune, samt også kommunens planarbeid.

Rådmannens innstilling

Helhetlig risiko og sårbarhetsanalyse for Saltdal kommune vedtas.
Tiltak vurderes innarbeidet i økonomiplan 2017-2020.

Saksprotokoll i Formannskap - 30.08.2016

Behandling:

Enstemmig innstilling:

Helhetlig risiko og sårbarhetsanalyse for Saltdal kommune vedtas.
Tiltak vurderes innarbeidet i økonomiplan 2017-2020.

Saksfremlegg

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Formannskap	117/16	30.08.2016
Kommunestyre	88/16	15.09.2016

Sign.	Eksp. til:
-------	------------

Forslag til delegert fullmakt til Saltdal kommunes kriseledelse

Sakens bakgrunn

For at Saltdal kommunes kriseledelse skal kunne utøve krisehåndtering ved eventuelle kriser på en best mulig måte, er det behov for tydeliggjøring av hvilket handlingsrom kriseledelsen har.

Forslag

For at kriseledelsen skal kunne utøve krisehåndtering ved eventuelle kriser på en best mulig måte foreslås følgende fullmakter til kriseledelsen:

I krisesituasjoner, i hht. til vedtatt kriseplan, har kriseledelsen følgende fullmakter:

- Disponere inntil kr 1 000 000 for å besørge nødvendig hjelp til kriserammede til forpleining, skadebegrensning, og nødvendige sikringstiltak for å verne liv, verdier og miljø. Yte hjelp ved akutt behov for opprydding og utbedring av materielle skader og funksjonsforstyrrelser.
- Omdisponere kommunalt personell og maskiner/redskaper til påtrengende hjelpetiltak, og utføring av andre nødvendige oppgaver som situasjonen krever.
- Stanse midlertidig enkelte av kommunens virksomheter hvor dette er nødvendig for å om dirigere ressurser til redningstjeneste m.m.
- Pålegge overtids- og ekstraarbeid.
- Utøve nødvendig kommunal myndighet som situasjonen krever.

Rammebeløpet ovenfor kan overskrides ved påtrengende behov, og bevilgende folkevalgte organ ikke kan sammenkalles.

Bakgrunnen for forslaget er både vedtak og erfaringer gjort i andre kommuner.

Rådmannens innstilling

Forslag til delegert fullmakt til Saltdal kommunes kriseledelse vedtas.

Delegert fullmakt legges inn i kommunens delegeringsreglement som egen kapittel.

Saksprotokoll i Formannskap - 30.08.2016

Behandling:

Enstemmig innstilling:

Forslag til delegert fullmakt til Saltdal kommunes kriseledelse vedtas.

Delegert fullmakt legges inn i kommunens delegeringsreglement som egen kapittel.

Saksfremlegg

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Formannskap	116/16	30.08.2016
Kommunestyre	89/16	15.09.2016

Sign.	Eksp. til:
-------	------------

Forslag til ny kommunelov - Kommunens uttalelse

Foreliggende dokumenter:

- Rundskriv fra kommunal- og moderniseringsdept. dat. 06.04.16
- Utdrag fra NOU 2016:4 Ny kommunelov – Sammendraget
- Forslag til ny kommunelov
- Debattgrunnlag fra KS

Sakens bakgrunn

Nåværende kommunelov trådte i kraft i 1992 og det har vært noen mindre endringer under veis. Samfunnet og kommunene har utviklet seg og det kan derfor være naturlig å se på hele kommuneloven etter 24 år.

Det er satt ned et utvalg for å foreta en helhetlig gjennomgang av kommuneloven. Utvalget har bl.a. foreslått å lovfeste det kommunale og fylkeskommunale selvstyret og enkelte prinsipper for nasjonale myndigheters forhold til dette selvstyret, samt tiltak for å styrke egenkontrollen i kommuner og fylkeskommuner. Utvalget har lagt vekt på å gjøre loven enkel og tilgjengelig.

Uttalefristen er satt til 6. oktober. Vedlagt oversendes kap. 1.3 i NOU'en som omhandler sammendraget. I og med at loven er omarbeidet har man lagt ved hele lovteksten. I forslaget til lovteksten er det også tatt med forslag fra mindretallet i utvalget under den enkelte paragraf der det finnes divergens. De nevnte forslagene nedenfor er det som flertallet har foreslått.

Hele NOU-dokumentet kan leses på www.lovdata.no.

Utvalget har foretatt en grundig gjennomgang av nåværende kommunelov med tanke på fornyelse, forbedring og modernisering.

Utvalget har foreslått flere endringer og presiseringer som omtales her:

Kap. 1-4:

- Lovfeste det kommunale selvstyre
- Lovfeste at begrensninger i det kommunale selvstyret må ha hjemmel i lov

- Lovfeste enkelte prinsipper for nasjonale myndigheters forhold til kommunene

Kap 5:

- Fastslå betegnelser i folkevalgte organer

Kap 6 - 8:

- Ordføreren kan få utvidet delegert fullmakt til å
 - o treffe vedtak i sak som ikke har prinsipiell betydning
 - o treffe vedtak i hastesaker etter §11-8 første ledd
 - o opprette utvalg som skal forberede saker som ikke har prinsipiell betydning
- Det åpnes for at kommunestyret kan vedta at det skal være direkte valg av ordfører
- Det er innskjerpet krav til kjønnskvalifisering i samtlige utvalg.
- §7-11 2. ledd – Hvis det blir tatt ut tiltale mot ordføreren for et forhold som kan straffes med fengsel i mer enn 3 år kan kommunestyret selv vedta å suspendere ordføreren inntil saken er rettskraftig avgjort.
- §7-11 4. ledd – Kommunestyret kan selv vedta å frata ordføreren vervet hvis ordføreren ved sin oppførsel viser at han eller hun er uskikket til å ivareta vervet.
- §8-3 Folkevalgte organer kan få utvidet innsynsrett hvis dette har betydning for å kunne fatte et riktig vedtak. Taushetsplikten gjelder tilsvarende.

Kap 9:

- Medlemmer og varamedlemmer av kommunestyret kan ikke være medlem av styret for et kommunalt foretak.

Kap. 11:

- §11-7 Åpning for å kunne avholde fjernmøter. Krav om at møtedeltakere skal kunne se, høre og kommunisere med hverandre.
- §11-8 Hastesaker – Kommunestyret kan selv delegerer til formannskapet eller et utvalg å fatte vedtak i saker som skal avgjøres av kommunestyret men som haster å få avgjort. Det kan også delegeres til ordfører. Som tidligere skal rapport om vedtaket legges frem for kommunestyret.

Kap. 13:

- Betegnelse for overordnet administrativ leder skal være kommunedirektør.
- Det lovfestes at kommunedirektøren har det løpende personalansvaret for den enkelte ansatte, inkludert ansettelse, oppsigelse, suspensjon, avskjed og tjenstlig reaksjoner. Kommunestyret selv ansetter kommunedirektøren.
- Tydeliggjøre rollen til folkevalgte og til administrasjon, bl.a. gjennom å gjøre skillet mellom dem klarere.

Kap. 14:

- Det lovfestes at kommunene skal forvalte sin økonomi slik at den økonomiske handleevnen blir ivaretatt over tid.
- Lovfeste plikt til å benytte finansielle måltall som et verktøy for den langsiktige styringen av kommunens økonomi.
- Nye regler for avslutning av kommuneregnskapet som krever at eventuelle merforbruk må dekkes inn umiddelbart så langt det finnes tilgjengelige midler.
- Nye regler for beregning av minimumsavdrag på lån
- Klargjøre rettsvirkningene av at en kommune foretar disposisjoner i strid med økonomibestemmelser
- Lovfeste en tiltaksplan for kommuner i ROBEK.

Kap. 17-21:

- §17-1 Kommuner og fylkeskommuner kan samarbeid om å utføre felles oppgaver – interkommunalt samarbeid. Et slikt samarbeid skal foregå gjennom regionråd, kommunalt oppgavefelleskap, vertskommunesamarbeid, interkommunalt selskap, aksjeselskap, samvirkeforetak, forening eller på annen måte det er rettslig adgang til.
- Kap. 18, 19, 20 og 21 presiserer reglene for de ulike samarbeidsformer.

Kap. 22-27:

- Lovfeste en ny og mer omfattende bestemmelse om internkontroll til erstatning for internkontrollregulering i særlovgivningen
- Lovfeste krav om rapportering om internkontroll og tilsyn til kommunestyret
- Legge grunnlag for bedre styring og kontroll med selskaper ved å innføre krav om utarbeidelse av eierskapsmelding.
- Lovfeste at revisor og kontrollutvalget har rett til innsyn i den delen av ekstern virksomhet som utfører tjenester for kommunen.
- Tydeliggjør og styrke kontrollutvalgets og revisjonens oppgaver

Kap. 31:

- §31-7 – Det er presisert at statlige tilsynsmyndigheter skal planlegge og koordinere tilsyn til kommunene. Det skal vurderes om et tilsyn skal utsettes eller ikke gjennomføres dersom kommunen nylig har gjennomført kontroll av samme tema.

Vurdering

De foreslåtte endringer i loven synes positive og er med på å:

- Lovfeste det kommunale og fylkeskommunale selvstyret
- Tydeliggjør grensen mellom politikk og administrasjon
- Klargjøre en del punkter som tidligere kunne tolkes på ulike måter.
- Lovfeste anledning til å ha fjernmøter i politiske utvalg
- Definere og lovfeste samarbeidsformer som brukes av kommunene samt nye former som kan bidra til å utvikle interkommunalt samarbeid.
- Tydeliggjør kommunens økonomistyring og intern kontroll.
- Klargjøre en bedre koordinering av statlige tilsyn og andre tilsyn slik at kommunen ikke får forvaltningsrevisjon og tilsyn på samme tema kort tid etter hverandre.

Rådmannens innstilling

Saltdal kommune støtter fremlagte utkast til ny kommunelov.

Saksprotokoll i Formannskap - 30.08.2016

Behandling:

Wenche Skarheim foreslo:

Saltdal kommune tar fremlagte utkast til ny kommunelov til orientering.

Wenche Skarheims forslag ble enstemmig vedtatt.

Enstemmig innstilling:

Saltdal kommune tar fremlagte utkast til ny kommunelov til orientering.

Saksfremlegg

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Takstnemnda for eiendomsskatt	184/16	22.06.2016
Formannskap	113/16	30.08.2016
Kommunestyre	90/16	15.09.2016

Sign.	Eksp. til:
-------	------------

Klage på eiendomsskatt Gnr 17/22

Foreliggende dokumenter:

Klage på eiendomsskatt mottatt 07.04.2016

Sakens bakgrunn

Viser til henvendelse til kommunen mottatt 07.04.2016 med klage på vedtak om eiendomsskatt på Gnr.: 17, Bnr.: 22.

Aktuelle lover:

Lov om egedomsskatt til kommunane (eigedomsskattelova) av 1975

Lov om betaling og innkreving av skatte- og avgiftskrav (skattebetalingsloven) av 2005

Det vises også til: Informasjonsbrev om Eiendomsskatt for boliger og fritidsboliger Saltdal kommune 2016, tilsendt alle husstander og som også ligger på kommunens hjemmeside;

<http://www.saltdal.kommune.no/politikk-og-administrasjon/oekonomiavdeling/prosjekt-eiendomsskatt>

Vurdering av ileggelsen av eiendomsskatten og de faktiske forhold:

Av klagen på vedtak om eiendomsskatt fremgår det at det søkes om fritak for eiendomsskatt da eiendommen tilhører en forening som bruker garasje til hobbybruk.

Kommunestyrets vedtak om eiendomsskatt i kommunen gjelder også garasjer, uthus og naust.

Eigedomsskattelova åpner i § 7 litra a for at: *Kommunestyret kan fritaka eigedom åt stiftingar eller institusjonar som tek sikte på å gagna ein kommune, eit fylke eller staten heilt eller delvis for eigedomsskatt.*

Bestemmelsen er innarbeidet i vedtaket om eiendomsskatt, og det er Kommunestyrets intensjon at stiftelser og institusjoner (herunder foreninger) som «tek sikte på å gagna ein kommune, eit fylke eller staten» skal kunne fritas fra eiendomsskatt ved vedtak i kommunestyret.

Imidlertid er det ikke kjent for kommunen hvorvidt klagers formelt vedtatte foreningsvedtekter eller strategidokument utover å ivareta medlemmenes interesser har som målsetting eller delmål å «gagne kommunen» på linje med ideelle organisasjoner, mv. og således kunne blitt vurdert etter §7a.

Rådmannens innstilling

Ingen innstilling

Saksprotokoll i Takstnemnda for eiendomsskatt - 22.06.2016

Behandling:

Saken oversendes kommunestyre for behandling av fritak.

Vedtak:

Saken oversendes kommunestyre for behandling av fritak.

Saksprotokoll i Formannskap - 30.08.2016

Behandling:

Enstemmig innstilling:

Klagen tas ikke til følge.

Saksfremlegg

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Formannskap	122/16	30.08.2016
Kommunestyre	91/16	15.09.2016

Sign.	Eksp. til:
-------	------------

Søknad om fritak av eiendomsskatt for naustgruppe i Saksenvik

Vedlegg

1 Naust i Saksenvik - Saltdal kommune - spørsmål om eiendomsskatt

Foreliggende dokumenter:

Kartskisse

Bilder

Sakens bakgrunn

Ifm. beregning av eiendomsskatt er det kommet kommunen i hende en uttalelse i brev fra Nordland fylkeskommune i en enkeltsak vedr. et naust i Saksenvik.

Etter en gjennomgang av brevets innhold fremstår det klart at Saltdal kommune er nødt for å foreta en ny vurdering av de tilliggende eiendommene med tilnærmet identisk forfatning på byggene. Det dreier seg her om en klynge bygninger av lik forfatning og som regnes å ha høy nasjonal verneverdi.

Naustgruppen er også innmeldt av fylkeskommunen til Riksantikvaren.

Vi vil få vise til lov om eiendomsskatt § 7 litra b:

«Kommunestyret kan fritaka desse eigedomane heilt eller delvis for eiendomsskatt:

(...)

b) Bygning som har historisk verdi.»

Det anbefales etter dette at kommunestyret åpner for ny vurdering av de angjeldende bygningene som anses av Fylkeskommunen av samme beskaffelse som naustet hvis vedtak allerede er påklaget. Dette for å sikre et riktig vedtak for det enkelte naust, at det skattemessige likhetsprinsippet ivaretas og at Saltdal kommune videre anses å prioritere vern og ivaretagelse av kommunens kulturminner.

Rådmannens innstilling

I medhold av lov om eiendomsskatt § 7 litra b gis, det fritak for eiendomsskatt på bakgrunn av bygningenes regionale verneverdi.

Saksprotokoll i Formannskap - 30.08.2016**Behandling:**

Steinar Maarnes fratradte som inhabil.

Enstemmig innstilling:

I medhold av lov om eiendomsskatt § 7 litra b gis, det fritak for eiendomsskatt på bakgrunn av bygningenes regionale verneverdi.

Saksfremlegg

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Takstnemnda for eiendomsskatt	183/16	22.06.2016
Formannskap	114/16	30.08.2016
Formannskap		
Kommunestyre	92/16	15.09.2016

Sign.	Eksp. til:
-------	------------

Klage på eiendomsskatt for Stiftelsen RIBO på Gnr 20 og 19

Foreliggende dokumenter:

Klager på eiendomsskatt av 14/3-16.

Sakens bakgrunn

Viser til henvendelse til kommunen datert 14.03.2016 med klage på vedtak om eiendomsskatt på Gnr/Bnr.: 20/113, 20/13 Holmen og holmen 13 a-e, 19/171, 19/111, 20/115 hus 1 og 2, 20/31

Aktuelle lover:

Lov om eignedomsskatt til kommunane (eigedomsskattelova) av 1975

Lov om betaling og innkreving av skatte- og avgiftskrav (skattebetalingsloven) av 2005

Det vises også til: Informasjonsbrev om Eiendomsskatt for boliger og fritidsboliger Saltdal kommune 2016, tilsendt alle husstander og som også ligger på kommunens hjemmeside;

<http://www.saltdal.kommune.no/politikk-og-administrasjon/oekonomiavdeling/prosjekt-eiendomsskatt>

Vurdering av ileggelsen av eiendomsskatten og de faktiske forhold:

Av klagen fremgår det av vedtektene til RIBO at stiftelsen skal tilby tjenester innen «habilitering, rehabilitering, og kompetanse i Norge» ved å gjøre deltakerne «psykisk, fysisk og sosialt i stand til økt livsmestring og ivaretagelse av egen bo- og arbeidssituasjon.» Dette skal være et «supplement og alternativ til de lovbestemte tjenester offentlige myndigheter driver i dag.» Det er nedlagt påstand om at vedtektene gjengitt her samsvarer med vilkårene i eignedomsskattelova § 7 litra a for å kunne oppnå fritak fra eiendomsskatt.

Stiftelsen RIBO er registrert i Brønnøysundregisteret (BRREG) som stiftelse under sektorkode 7000 Ideelle organisasjoner. Kommunen bestrider ikke stiftelsens aktverdige formål eller at sider ved driften kan «gagne kommune»(n), jfr. ordlyden i § 7 a. Det fremkommer videre av registreringen i (BRREG) at stiftelsens vedtektsfestede formål er å:

«Eie og forvalte eiendom og bygninger. Drive tidsbegrenset opplæring/selvstendighetstrening til bedring av den alminnelige funksjonsevne. Samarbeide med klientenes hjemkommuner om tilbakeføring etter endt opphold ved RIBO Attføringscenter. Stiftelsen kan være interessent, deltaker eller stifter av virksomhet som naturlig faller inn eller på annen måte kan relateres til dagens virksomhet».

Stiftelsen har altså også forretningsmessige formål og kan ikke vurderes kun som en ideell organisasjon: RIBO bedriver økonomisk virksomhet av en ikke ubetydelig utstrekning og er ikke utelukkende basert på veldedig virksomhet, eller har som *hovedmålsetting* å avlaste offentlig tjenestetilbud. Forretningsideen relateres til helse- og velferdsmessige ytelser, men inntjening og avkastning er et avgjørende formål ved organisasjonen. Det bemerkes i denne sammenheng at RIBO ihht. proff.no er registrert med god lønnsomhet, samt at både likviditetsgrad og soliditet er meget god. Kan-bestemmelsen i § 7 litra a er fra kommunens side inntatt i vedtaket om eiendomsskatt, men bruken reserveres fortrinnsvis for de tilfeller der den ideelle organisasjon har et svært begrenset inntektsgrunnlag.

Rådmannens innstilling

Ingen innstilling

Saksprotokoll i Takstnemnda for eiendomsskatt - 22.06.2016

Behandling:

Saken oversendes kommunestyre for behandling av fritak.

Vedtak:

Saken oversendes kommunestyre for behandling av fritak.

Saksprotokoll i Formannskap - 30.08.2016

Behandling:

Enstemmig vedtak:

Saken utsettes.

Saksfremlegg

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Formannskap	120/16	30.08.2016
Kommunestyre	93/16	15.09.2016

Sign.	Eksp. til:
-------	------------

Søknader om fritak og suppleringsvalg til overtakstnemnda for eiendomsskatt

Foreliggende dokumenter:

- Søknad om fritak – Tore Amundsen
- Søknad om fritak – Einar Bødker
- Kopi av kontrollutvalgets sammensetning 2016-2019

Sakens bakgrunn

Medlemmene og varamedlemmene av overtakstnemnda for eiendomsskatt ble valgt i møte 18.11.15 som sak 95/15 og hadde følgende sammensetning:

Som medlemmer og varamedlemmer av overtakstnemnda for perioden 2015-2019 velges:

Medlemmer:

AP, SP, KRF

Einar Bødker

Brit Elin Paulsen

Ole Stormo

Tove Berre

Varamedlemmer:

Elin Ingvaldsen

Kjell Espen Sivertsen

Jon Helge Johansen

Edda Kapskarmo.

H, FRP

Tore S. Amundsen

Ingunn Vassbotn

Elisabeth Alstad

John Oskar Karlsen

Tore Amundsen og Einar Bødker har begge søkt om fritak på grunn av arbeidet.

Tove Berre og Brit Elin Paulsen var begge valgt både som varamedlem til kontrollutvalget og medlem av overtakstnemnda. Da det ikke er anledning å ha verv i andre utvalg når man er i kontrollutvalget, har begge blitt forespurt om hvilket verv de vil fortsette i. Begge har svart at de ønsker å fortsette som varamedlem til kontrollutvalget.

Det er lagt ved kontrollutvalgets sammensetning for å unngå at personer i kontrollutvalget foreslås som nye medlemmer.

Dersom Tore Amundsen og Einar Bødker gis fritak, er det 4 av de seks medlemmene som må velges pånytt.

I henhold til kommunelovens §15 pkt.2 kan det gis fritak når den som søker ikke uten uforholdsmessig vanskelighet eller belastning kan skjøtte sine plikter i vervet.

Vurdering

Det har vært praksis at de som søker om fritak pga. arbeidet får fritak.

Rådmannen vil anbefale at Einar Bødker og Tore Amundsen får fritak fra vervet som medlem av overtakstnemnda for eiendomsskatt og at det velges 4 nye medlemmer til overtakstnemnda

Rådmannens innstilling

Ingen innstilling

Saksprotokoll i Formannskap - 30.08.2016

Behandling:

Høyre foreslår at fritak innvilges samt et navn på nytt medlem innen kommunestyremøtet.

Ordføreren foreslo Tove Mosti Berg

Finn-Obert Bentsen foreslo Bjørnar Nilsen og Turid H. Mathisen

Ovennevnte forslag ble enstemmig vedtatt.

Enstemmig innstilling:

Einar Bødker og Tore Amundsen gis fritak fra vervet som medlem av overtakstnemnda for eiendomsskatt.

Følgende personer velges inn som nye medlemmer av overtakstnemnda:

Tove Mosti Berg

Bjørnar Nilsen

Turid H. Mathisen

Forslag fra Høyre

Saksfremlegg

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Formannskap	121/16	30.08.2016
Kommunestyre	94/16	15.09.2016

Sign.	Eksp. til:
-------	------------

Storingsvalget og sametingsvalget 2017 - fastsetting av valgdag

Foreliggende dokumenter:

Brev dat. 22.04.16 fra Kommunal- og moderinsersingsdept.

Sakens bakgrunn:

I 2017 skal det avholdes stortings- og sametingsvalg. I statsråd 22. april 2016 er valgdagen fastsatt til mandag 11. september 2017.

Det er også anledning å holde valg søndag 10. september.

Kommunestyret skal ved hvert valg ta stilling til om det skal holdes valg 1 eller 2 dager i kommuner og i så fall hvilke stemmesteder i kommunen som skal ha 1 eller 2 dagers valg, jfr. valglovens §9-2 pkt. 2.

Vurdering:

Saltdal kommune har hatt som praksis at det holdes 2 dagers valg på Rognan og Røkland, og valg 1 dag på de øvrige stemmesteder. Vi har ikke mottatt signaler om behov for endring av denne ordning.

Rådmannens innstilling

Med hjemmel i valglovens §9-2 pkt. 2 holdes valgting i anledning stortings- og sametingsvalg 2017 foruten mandag 11. september også søndag 10. september på Rognan og Røkland stemmesteder.

Saksprotokoll i Formannskap - 30.08.2016

Behandling:

Enstemmig innstilling:

Med hjemmel i valglovens §9-2 pkt. 2 holdes valgting i anledning stortings- og sametingsvalg 2017 foruten mandag 11. september også søndag 10. september på Rognan og Røkland stemmesteder.